

No preses vēstures.

Pirmais nedēļas laikraksts *Kuldīgas Vēstnesis* izdots 1909. gada 9. janvārī. To nomainījis laikraksts *Kurzemnieks*, kura pirmie numuri iznākuši jau tā paša gada decembrī. Tos izdevis un tipogrāfiju dibinājis Nikolajs Jevlampjevs, darbu turpinājis dēls, arī Nikolajs.

→ 9. lpp.

„Piepildīt sevi ar to, kas patīk, un darīt. Tad cilvēks būs laimīgs,” saka kuldīdzniece

KRISTĪNE AFANASJEVA.

→ 5. lpp.

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Kurzemnieks

Nr. 79
(11 461)

Pirmdiena, 2019. gada 15. jūlijs

Cena
0,68 eiro

Jāsargā no spīguļiem un spradžiem

Valsts augu aizsardzības dienesta vecākā inspektore Māra Bērziņa lauka dienā Padurē rāda, kā izskatās kaitēkļi un slimību bojāti rapši, un smejas, ka ēdelīgajam kukainim spīguļim ļoti patīk dzeltenā krāsa.

Rapsim ir nākotne, jo tas ir labs proteīna avots, tomēr audzētājiem jābūt uzmanīgiem – šī kultūra ir visgaršīgākā, tādēļ ļoti sargājama no kaitēkļiem un slimībām, tā lauka dienā Padures pagasta uzņēmumā *Upeskalni AB* zemniekiem stāstīja Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKC) augkopības nodaļas vadītājs Oskars Balodis.

Lauku attīstības programmas projektā, ko finansē Lauku atbalsta dienests un Eiropa, dažādās saimniecībās visā Latvijā rīkotas 12 konkrētiem demonstrējumiem veltītas lauka dienas. Kuldīgas biroja vadītāja Daiga Mellere pastāstīja, ka projekts aizsācies 2017. gadā. Kurzemē un Vidzemē mērķis ir rādīt, kā ieroņot laukaugiem kaitīgus organismus.

Upeskalni AB izvēlēti tāpēc, ka tā ir mācību un pētījumu saimniecība. Demonstrējumu laukā zemnieki var redzēt, kā sējumus un

stādījumus ietekmē pareiza augu sekas plānošana. Padurē pirmajā gadā auguši kartupeļi, tad mieži, šogad vasaras rapsis, kas ir daudz prasīgāks par ziemas, nākamgad būs ziemas kvieši un zirņi. „Svarīgi redzēt, kas notiek vienā laukā, lai var vērot, kā nākamās kultūras ražu ietekmē priekšaugi. Rapsis nav tā vienkāršākā kultūra – kukaiņi izēd pumpurus, tā ietekmējot ražu. Bet, pareizi lietojot augu aizsardzības līdzekļus, var tikt galā un labu ražu iegūt arī Kurzemē,” pārliecināta D.Mellere.

O.Baloža maizes darbs ir LLKC, bet sirds pieder zemnieku saimniecībai Zemgalē, kurā tiek audzēti arī rapši. Viņš uzskata, ka augu sekai vajadzīgas dažādas sugas, arī krustzieži. Par ziemas rapši O.Balodis rakstījis maģistra darbu un disertāciju. Viņš uzsvēra, ka vasaras rapši vairāk posta kaitēkļi un slimības. Lai gan tiek radītas aizvien jaunas rapša šķirnes,

zinātnieki aprēķinājuši, ka pat puse ražas var būt atkarīga no pareizas mēslošanas un aizsardzības līdzekļiem, – šķirnes ģenētiskā potenciāla ietekme ir tikai 25%. Diemžēl visas Eiropas problēma esot kaitēkļu un nezāļu rezistence pret augu aizsardzības līdzekļiem, pesticīdiem jātērē daudz naudas, un tas nav izdevīgi. Jautāts, kā pesticīdi ietekmē ražu un vidi, O.Balodis mierināja: „Tie līdzekļi, kurus lietojam, līdz ražas novākšanai ir noārdījušies, sekas neatstājot arī dabā.”

Lauku dienas dalībnieki arī uzzināja, kā veidojies uzņēmums *Amazone grupa*, kurā ietilpst arī *Upeskalni AB*. Par to stāstīja valdes priekšsēdis Arvis Mikāls. Bet *Amazonas* tehnikas pārdevējs Sandis Zaļkalns izrādīja dažādo lauksaimniecības tehniku.

Inguna Spulniece
Lāsmas Reimanes foto

Kas šogad festivālā jauns. Kā notiek gatavošanās.

→ 6.–7. lpp.

ĒDOLES LAPPUSĒ: kafejnīca *Pilskrogs* un jauniešu aktivitātes.

→ 4. lpp.

Tepat netālu – ciemos pie žemaišiem.

Mārītes Milzeres ceļojuma piezīmes un ieteikumi.

→ 10. lpp.

Trešdien, 17. jūlijā:

- Cik viegli būt daudz bērnu ģimenei laukos.
- Kartupeļi: gan nopietni, gan muzikāli.
- Dviņumāsas kopā visu mūžu.
- Vilgāles ārsta palīdzība Sandra Dazarte.
- Futbolu spēlē 69 stundas.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Daiga Bitiniece,
tālr. 63350567,
daiga.bitiniece@
kurzemnieks.lv

Tradīcija jaunās krāsās un noskaņās

Vai tā būs – tā varētu vaicāt par Kuldīgas Pilsētas svētkiem, kas šogad sāksies piektdienā. Tā ir tikai viena pārmaiņa, kas ieviesta pēc iedzīvotāju aptaujas un pēc ļoti karstām vairākkārtējām diskusijām novada pašvaldībā pagājušajā gada oktobrī un novembrī.

Man iznāca piedalīties divos no visiem raundiem, kuros diskutēja tūrisma uzņēmēji, pašvaldības darbinieki, deputāti, nevalstisko organizāciju pārstāvji, pašdarbnieki u.c. un kuros brīžiem valdīja sakāpinātas emocijas gan no pārmaiņu pieprasītāju (visvairāk ēdinātāju, tūrisma uzņēmēju) puses, gan no kultūras centra (svētku ilggadējo organizatoru) puses. Bija visa kā gana – no racionāliem ieteikumiem, radošuma uzplaukumiem līdz brīžiem netaktiskiem izteikumiem.

„Tas jāmāk un jāgrib – saglabāt vērtīgo un pārbaudīto, bet pieņemt arī jauno.”

Vispretrunīgākās izjūtas manī raisīja pāris Kuldīgas novadā nesen ienākušo viesmīlības uzņēmēju striktais vērtējums. No vienas puses – ar svaigu aci trūkumi tiešām labāk redzami, no otras – tradīcijām tomēr ir sava vērtība, ko viegli sagraut, un grūti prognozēt, ko dabūjam to vietā.

Turklāt tikai tie, kuri paši rīkojuši tiešām lielus, vairāku dienu pasākumus, zina, ko tas nozīmē, tāpēc vienotra uzņēmēja kritika un līdzšinējā noliegums man diskusiju laikā likās nepamatots (*man traucē, man nepatīk*), un saprotama bija organizatoru pretreakcija, sak' vai tad bijis tik slikti?

Pašvaldības rīkotajā aptaujā pērn piedalījušies 968 respondenti, kas desmit ballu sistēmā svētkiem visvairāk devuši astoņas (20,9%), septiņas (20,4%) un sešas balles (14,3%). Visbiežāk iedzīvotāju un klātienē diskutantu viedoklis sakrita jautājumā par to, ka traucē iereibuši cilvēki, pārmērīgais troksnis, karuseļi Pilsētas laukumā, ka svētkus vajag īsākus, klusinātākus, vajag vairāk atsevišķām mērķgrupām veltītu, strukturētu pasākumu, tā teikt, labāk mazāk, bet kvalitatīvāk. Visvairāk patikušas klusās zonas Pilsētas dārzā, 1905. gada parkā, kur atpūsties no burzmas.

Galu galā Raiņa *Pastāvēs, kas pārvērtīsies* nu likts lietā arī Kuldīgā, un tagad, lasot jauno svētku programmu, redzu, ka liela daļa rudenī izteikto ieteikumu tiks izmēģināta. Nebūs vairs ar tirgotājiem pārbīvētās Liepājas ielas, skaļā tinteltangeļa Pilsētas laukumā un nedrošās naktsdzīves (īpaši Liepājas ielā). Divu ugunošanu vietā būs tikai viena noslēgumā, sestdienas vakarā – pazīstamu mūziķu koncerts, vairāk pasākumu būs vecpilsētas pagalmos, tirgus Pilsētas laukumā tiksot veidots kā atrakcija.

Taču galvenais – nodrošināta svētku nepārtrauktība, saglabāts Alekšupītes skrējienis un karnevāls un, protams, gājiens, par kuru kuldīdzniekus jau sen apbrīno citu pilsētu iedzīvotāji, jo citur tik interesants neizdodas.

LŪDZ ATBILDĒT

Grib zināt, vai būs ģirnieki

Pašvaldības uzņēmums *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* vēlas noskaidrot, vai iedzīvotājiem būtu interese par īres dzīvokļiem Priedainē.

No uzņēmuma *Linde Invest* saņemts piedāvājums apsaimniekot un izīrēt dzīvokļus *Upmaļos*, kas atrodas Kurmāles pagasta Priedainē. KKP sabiedrisko attiecību vadītāja Anita Zvingule informē, ka

Linde Invest atjaunojusi ēku, kurā izveidoti 23 dzīvokļi. Tie ir mazi, labiekārtoti vienistabas mājokļi ar dušu, tualeti un iebūvētu virtuvi, kurā ir izlietne un elektriskā plīts. Savukārt pagrabstāvā – koplietošanas veļas automāti. Viena dzīvokļa platība ir 25 m². Īres maksa, kurā iekļauti komunālie pakalpojumi, apsaimniekošana un apkure, mēnesī būtu vidēji 220 eiro.

A.Zvingule: „Mēs gribētu noskaidrot, cik liela varētu būt interese šādus dzīvokļus īrēt. No tā būs atkarīgi turpmākie lēmumi. Ja kāds to vēlētos, lūdzu, dariet zināmu e-pastā (kkp@kuldiga.lv) vai pa pastu: SIA *Kuldīgas komunālie pakalpojumi*, Pilsētas laukumā 2, Kuldīgā, LV-3301. Vēstules gaidīsim līdz 28. jūlijam.”

Iveta Grīniņa

LASĪTĀJS NEAPMIERINĀTS

Ēdienu pasākumā nedrīkstēja ienest

Kāda kuldīdzniece sarūgtināta, ka pasākumā *Grandiozā nakts Kuldīgā* viņai neļāva ienest gaļu, ko pirms tam pa ceļam bija nopirkusi veikalā. Pasākuma rīkotājs Dāvis Vidiņš skaidro, ka apsargs rīkojies pareizi, jo ar ēdieniem un dzērieniem apmeklētāji netiek ielaisti un par to viņi tikuši informēti.

„Tas nav godīgi,” uzskata pensionāre. „Ejot uz koncertu, iegāju

veikalā un nopirku vakariņām gaļas gabaliņu. Apsargs neļāva ienest. Atstāju pie ieejas uz galda, kur stāvēja vēl kādas piecas paciņas. Nākot ārā, gaļas tur vairs nebija. Jautāju apsargam, bet tas nezināja, kur palikusi. Man šķiet, ka kaut kas nav pareizi. Skaidrs, ka es to gaļu taču estrādē nebūtu ēdusi, bet varēja atļaut man ar to ieiet.”

D.Vidiņš atbild: „Žēl, ka sievietei tā iznācis, bet viņa pati nav

ie pazinusi ar noteikumiem, kas apmeklētājiem jāievēro. Tas, ka nedrīkst ienest ēdienus un dzērienus, norādīts uz biļetēm un arī uz plakāta pie ieejas. Mantas, kuras nav atļauts ienest, var atstāt uz galda pie ieejas, kur stāv apsargi. Ārā ejot, var paņemt. Bet nodrošināt tādu servisu, lai katram savu izsniegtu, mēs nevaram.”

Jolanta Hercenberga

Par iepriecām un pabēdām ziņojiet *Kurzemniekam* pa tālr. 63350568, e-pasts: dina.porina@kurzemnieks.lv. Lasītāju vērojumi nav anonīmi.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Ko sagaidāt no Pilsētas svētkiem Kuldīgā? Ko tajos darīsiet?

Iveta Viļumsone, valsts iestādes darbiniece:

– Atpūtišos, iešu uz *Instrumentu* koncertu. Ciemos atbrauks Rīgas draudzenes – viņas uz šo laiku brauc katru gadu, viņām ļoti patīk staigāt un fotografēties Kuldīgas vecajās ieliņās. Pirmais, ko vienmēr darām, – aizejam uz veikalu *Kabinett*. Pēc tam dodamies ieliņās, skatāmies, kas tur notiek. Par jauno programmu – nav nekas pretī, jo mēs vienkārši izbaudām svētkus.

Inga Trumsīņa, Kuldīgas gide:

– Strādāšu, jo pieteikušas ļoti daudzas tūristu grupas. Brīžos, kad nav jāstrādā, ļoti patīk pasākumi pie Annas baznīcas, patika viss, kas pagājušogad notika 1905. gada parkā, tāpat ļoti novērtēju ielu dejotāju priekšnesumus. Žēl, ka šogad to vairs nebūs. Man Kuldīgas svētki ļoti patīk un absolūti netraucē tās rosīgās, piepildītās ielas. Zinu, ka daudziem šis rosīgums nepatīk, bet man gan.

Valda Benuševica, pensionāre:

– Cenšos apmeklēt, bet pagājušogad nesanāca. Šie svētki man patīk ļoti. Ir daudz dažādu pasākumu, apmeklēju arī tos, kas domāti senioriem, – cenšos aiziet, kur vien varu. Eju arī gājienā – mums ir sava nūjotāju interesešu kopa *Dzēves*. Par izmaiņām gan vēl neko neesmu dzirdējusi.

Rīta Dmitrijeva, seniore:

– Obligāti apmeklēšu, cik nu varēšu. Paskatīšos, ko piedāvās, bet pirkt neko nepirkšu – nav vairs tas vecums. Man jau daudz gadu – nevaru vairs daudz apskatīt un apmeklēt. Šogad būs grūtāk, jo cilvēki bija pieraduši pie vecās programmas, bet tagad viss būs citādāk un liksies, ka ir mazāk tautas. Viss būs tā sadalīts, ka, manuprāt, nebūs vairs tik skaisti un tādas kopības izjūtas.

Kristīne Grīnberga, skolniece:

– Apmeklēšu tirdziņus, domāju par *Instrumentu* koncertu – varbūt iešu arī uz to. Par jauno programmu vēl jāskatās, kā būs. Bija pierasts, un viss bija baigi labi! Man patīk tas burziņš, kad pilsētā daudz cilvēku. Pārmaiņas varēs novērtēt tikai pēc svētkiem. Varbūt būs labāk, varbūt sliktāk – tad jau redzēs.

Judīte Grišāne, skolniece:

– Iešu, ja būs laiks. Cerams, ka tanī dienā nebūs jāstrādā. Ja nestrādāšu, tad noteikti svētkus apmeklēšu ar draugiem. Esmu dzirdējusi, ka būs izmaiņas. Tās ir pa pusei labas, pa pusei sliktas. No vienas puses, varēs visu redzēt, no otras – būs mazāk tirdziņu, nebūs tik pārpildīts.

Norgita Līga Horste
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

NUMURA FOTO

Godīgs piens?
No kādām
govīm to slauc?

Dainas
Tāfelbergas
teksts un foto

Mācīties nekad nav par vēlu

Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā mēbeļu dizainu apguvušais Andris Andersons no Jūrmalas gandarīts, ka bibliotēkai dāvātais spēļu galdiņš uzreiz tiek izmēģināts.

Jūrmalnieks Andris Andersons 57 gados beidzis Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma mēbeļu dizaina programmu un savu diplomdarbu – spēļu galdu ar diviem saliekamiem soliņiem – uzdāvinājis Kuldīgas bibliotēkas bērnu literatūras centram.

Tā vadītāja Rūta Beltiņa: „Tāds īpašs spēļu galds mums ir pirmais. Ceram, ka tas radīs lielu interesi atnākt un izmēģināt.” Līdzī nāk četras spēles: cirks, ričuračs, dambrete un domino. Bet arī bibliotēkā ir prāvs galda spēļu klāsts, un uz šī galdiņa var spēlēt visu ko. Puikas jauno mēbēli uzreiz izmēģināja un atzina, ka ir ērta.

GADOS CIENĪJAMĀKAIS AUDZĒKNIS

„Man ir kurzemnieka saknes, un, gadiem ejot, šķiet, ka kaut kāds parāds jāatdod vai kas lietderīgs jāatstāj,” saka A. Andersons. Bijis augstākās kategorijas kuģu motorists, bet pirmā specialitāte ir lauksaimniecības tehnikas inženieris. Tomēr arī mākslinieciskās lietas allaž saistījušas: „Ja uz kuģa kaut kas tāds bija vajadzīgs, parasti meklēja mani. Tas, ka nonācu Kuldīgā, ir nejaušība. Autobusā satiku gleznošanas skolotāju Elitu Asni un teicu, ka gribu vēl savā mūžā iemācīties gleznot. Viņa teica, ka jānāk uz tehnikumu. Es, dziļās intereses vadīts, aizbraucu un iestājos. Man patika knibināties ar kokiem, un te piedāvāja mēbeļu dizaina mācības. Tehnikums ir unikāls ar to, ka tur strādā

mākslinieciski apgaroti cilvēki. Varbūt tāpēc, ka tur bijis Baltijas skolotāju seminārs un tā gaisotne tur vēl ir.”

„IZNĀKUMS IR JAUKS”

„Diplomdarba mērķis bija radīt vienkāršu, nesamākslotu, bet daudzfunkcionālu dizainu,” skaidro Andris. „Ideja ir ģimenes idille – kopā darbojas lielie un mazie. Nolēmu, ka neizgudrošu neko jaunu – taisīšu novusa galdu, bet samazinātā mērogā. Man veicās ar skolotājiem, kuri pastāstīja daudz interesanta. Pats esmu *metālists*, koks man svešāks materiāls. Tas bija izaicinājums – urbinājos caurus vakarus. Piedevām man ir diezgan smagas veselības problēmas. Skolu esmu beidzis, pateicoties pasniedzēju atsaucībai, – mums bija noruna, ka visu izpildīšu līdz noteiktam datumam. Man ir pienākuma apziņa.”

Galdiņam no kļavas koka un saplākšņa viņš veltījis divus mēnešus: „Viss sākās ar skici un modelīti, un visgrūtāk rokā devās saliekamais soliņš, bet visu atrisināju. Izzāgēt nebija grūti, bet lielu laiku paņēma pulēšana. Kļava ir interesants koks – cietāks par ozolu. Ar to jāprot apieties. Koks jūt

attieksmi pret sevi, un es ar to runājos. Bija dienas, kad tas negribēja runāties, tad liku mierā.”

Ar koku A. Andersons nolēmis strādāt arī turpmāk. Bibliotēkai uzdāvinātais modelis ir *Kuldīga 1*, bet tapusi arī *Kuldīga 2* – ar metāla kājām un citiem uzlabojumiem. Vēl viņš rakstot grāmatu par šaursliežu dzelzceļiem un aizvien vairāk uzzinot par mākslu un arhitektūru, kas viņu aizrauj.

APGŪST TIEŠI AMATU

Galdniecības, mēbeļu dizaina un restaurācijas metodiskās nodaļas vadītājs Mārtiņš Mednieks stāsta, ka šogad programmu apguvušas divas grupas: jaunieši un pieaugušie (no 19 līdz 57 gadiem). Mēbeļu dizainu te piedāvā trešo gadu. „Pēc vidusskolas tiek mācīts tikai amats, bet tās ir pilna laika mācības katru dienu. Andris brauca no Jūrmalas, dzīvoja kopmītnēs, bija viens no cītīgajiem.” M. Mednieks atzina, ka ar pieaugušajiem ir gan vieglāk, gan sarežģītāk: „Nav tik daudz problēmu kā ar jauniešiem, bet viņi mēdz ļoti palikt pie sava – grūti pārliecināt.”

Iveta Grīniņa

Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

Ko darīt ar latvāņiem?

Ciņa ar latvāņiem bija viena no aktualitātēm Kuldīgas novada pagastu vadītāju sanāksmē.

Vides speciāliste Dace Jansone informēja, ka vietas, kur novadā latvāņu visvairāk, pašvaldībai zināmas – tās ir apskatītas. Savos īpašumos ar uzmanīgiem augiem tā cīnās, bet lielākā problēma esot privātpašumos.

NEDRĪKST ĻAUT NOGATAVINĀT SĒKLAS

D. Jansone skaidroja, ka galvenais ir neļaut augam nobriedināt sēklas. Ar vienu nopļaušanu nav līdzēts, jo augs ir ļoti dzīvelīgs. Izziedēt var pat 10 cm garš jaunais dzinums.

Pret latvāņiem tiek lietots trīs komponentu herbicīds, kura izmantošanai vajadzīga licence. Šādus pakalpojumus piedāvā Padures uzņēmums *Upeskalni AB* un Grobiņas uzņēmums *AKB Industrial*, taču hektāra apstrāde ar herbicīdu, ja vieta līdzena un nav aizaugusi, maksā 300 eiro. Ja zeme ir aizaugusi un ar ēkām, tad vēl dārgāk. Līdz ūdenstīlpēm jāievēro 10 m aizsargjosla. Turklāt vajadzīga sevišķa piesardzība, pļaujot šos augus, jo sula, sevišķi saulainā laikā, var radīt apdegumus. Nelielā vietā latvāņus pēc nopļaušanas var pārklāt ar melno plēvi, lai tie izsūt.

Agrā pavasarī šos augus var izmantot lopbarībā, arī aitas ēdot labprāt. Izpildītore vietniece Agnese Buka ieteica apdomāt jebkuru iznīcināšanas

veidu, lai cik neiespējams tas šķistu, tostarp ar kādu aitu audzētāju slēgt līgumu par noganīšanu.

Latvāņi vienlīdz aktuāli gan Kuldīgā, gan laukos. Vairāk vai mazāk audzes ir gandrīz visos pagastos, bet lielākoties uz privātas zemes. Lielākas problēmas ir Pelčos un Kabilē.

GRIB STRĀDĀT SABIEDRĪBAS LABĀ

Pašvaldībai palīdzību piedāvājusi draudze *Dieva mājas*, kas vēlas sarīkot talku, lai novadā kādu stūrīti sakoptu. Tā varētu būt labiekārtošana, košumkrūmu stādīšana u. tml. A. Buka aicināja pārvalžu vadītājus apdomāt, kā šāda palīdzība nodarētu. No iedzīvotājiem bieži esot dzirdēta vēlme, lai izzāgēto koku vietā tiku stādīti jauni. Diemžēl pie ceļiem aleju vietā to neiesaka darīt, jo koki traucē brauktuvi kopt, bojā segumu, alejās ilgāk turas apledojušas.

SKOLĒNU AUTOBUSI UN ATKRITUMI

Vēlreiz runāts par skolēnu pārvadājumiem. Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību skolā tiks mainīts stundu sākums: agrāk mācības sākās 8.00, turpmāk tas būs 8.30, lai tie, kuri brauc ar autobusu, varētu paspēt. A. Buka uzsvēra, ka skolēniem

vairāk būtu jāizmanto sabiedriskais transports un ka jārunā par maršrutu pielāgošanu. Piemēram, Īvandes un Ēdoles bērni, kuri rītos uz pilsētu brauc ar satiksmes autobusu, ierodas ļoti agri – jau 7.15.

Galvenais ir neļaut latvāņiem nobriedināt sēklas. Izziedēt var pat 10 cm garš jaunais dzinums.

Kuldīgas komunālo pakalpojumu pārstāvis Kaspars Poriķis informēja par stikla savākšanas akciju, ko *Zaļais punkts* rīko kopā ar uzņēmumu *Eco Baltia vide*. Pārvalžu vadītāji arī jautāja, kā veicas ar līgumiem par atkritumu savākšanu. Tos KKP slēdz sadarbībā ar pašvaldības policiju – pagaidām reidi bijuši Padurē, un pēc brīdinājuma līgumus noslēgušas 20 saimniecības. Visi bija vienprātis, ka reidi jāturpina un līgumiem jābūt.

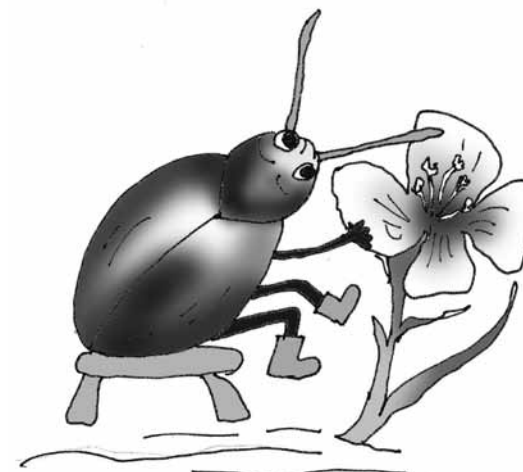
Iveta Grīniņa

Ziedo Pilsētas svētkiem

Trīs uzņēmēji vēlas ar ziedojumu atbalstīt pasākumus *Dzīrēs Kuldīgā*.

Domes attīstības komitejā deputāti to akceptēja. *AB būvniecība* 550 eiro dod pasākumam *Uz visiem 100! Vasaras disko iesaukums. Rietumu nafta* ar 2000 eiro atbalsta skaņas un mākslas instalāciju *Kuldīgā – 777*. Savukārt *MKM mežs* ziedo 500 eiro bez norādes uz konkrētu pasākumu.

NUMURA CITĀTS

„Tāpat kā Kolorādo vabole sēž un gaida, kad izdīgs kartupelis, tā spigulis sēž pie rapša un gaida pumpurus,” lauka dienā Padurē saka un rāda Valsts augu aizsardzības dienesta Kurzemes reģionālās nodaļas vecākā inspektore Māra Bērziņa.

Pagastu jaunieši jāiedrošina

„Reizēm ir tik maz laika un grūti visu apvienot, tomēr jauniešu koordinators darbs ir kā aicinājums – man patīk organizēt,” saka ēdolniece Sonora Skosa.

„Nav viegli laukos būt jauniešu koordinators, jo laukos viņi nav tik atvērti un atsaucīgi, bet iesaistīšana kopīgos pasākumos ir svarīga gan viņiem pašiem, gan pagastam,” stāsta Ēdoles jauniešu koordinatore Sonora Skosa.

JA PATI DARĪS, PĀRĒJIE SEKOS

Par to, lai Ēdoles jaunieši sanāktu kopā, sadarbotos, ieviestu pašu ierosinātas idejas un piedalītos pasākumos, gādā S.Skosa, kurai šis darbs ir aicinājums. „Sākumā par koordinatori tika izvēlēta Agnija Putniņa, jo nebiju pilngadīga, bet biju viņas labā roka. Taču, kad Agnija devās studēt, pienākumus pārņēmu es,” saka Sonora.

Ēdolē jaunieta dzīvo 11 gadus. Kad beigusi Ēdoles pamatskolu, devusies uz V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolu, kur septembrī sāks mācības 12. klasē. Sonora jau gadu arī strādā kafejnīcā *Pagrabiņš* par pavāra palīdzi: „Sāku pagājušogad septembrī. Skolas laikā strādāju tikai brīvdienās, bet brīvlaikā arī darbdienās.” Vēl viņa spēlē bungas skolas vokāli instrumentālajā ansambļā *Cherry Seeds*, kas šogad uzstāsies Pil-

sētas svētkos.

Aizņemtajā ikdienā Sonora atrodot laiku darboties ar jauniešiem. Šim nolūkam noder lietotnes *WhatsApp* grupa, kurā apvienojušies 28 ēdolnieki, lai gan aktīvi pagaidām esot ap desmit. „Pārsvārā tās ir meitenes, viņas arī vairāk palīdz. Šajā grupā izsūtu piedāvājumus un informāciju par notikumiem pagastā un citviet novadā. Labi ir tas, ka mums maksā par transportu, lai tiktu uz pasākumiem, bet bieži vien jaunieši vienalga jāpamudina, jāieinteresē. Nodot informāciju vien nepietiek – jāpastāsta, kas gaidāms, kāda pašai bijusi pieredze.” Sonora domā, ka liela nozīme ir pašam koordinatoram: ja tas būs draugos ar jauniešiem, pats ies un darīs, tad pārējie sekos.

VISU MŪŽU TE NEPALIKS

„Laukos nav tik lielas iespējas kā

pilsētā. Lai gan Ēdolē var spēlēt futbolu, iesaistīties teātra pulciņā, dziedāt ansambļos, bet, ja vēlas kaut ko nopietnāku, jābraukā uz pilsētu. Arī pati pamatskolā braukāju uz Kuldīgas sporta skolu. Man svarīgi, lai pasākumi notiktu laukos, jo pagastu jaunieši ne vienmēr brauc uz pilsētu. Viņi bieži ir kautrīgāki, un viņus vajag izvilkt no mājām, jo visu mūžu jau laukos nepaliks, tāpēc labi, ka viņi iepazīst dzīvi ārpus pagasta. Tas palielina redzesloku, un tā viņi gūst pieredzi.”

Kāpēc Sonora cenšas iesaistīt pārējos? „Man patīk satikties ar citiem, es iegūstu daudz draugu. Ēdolē sadraudzības pasākumos ir laba atmosfēra, un man gribas, lai iesaistās vairāk jauniešu. Man Ēdole patīk, tāpēc priecājos, ka varu savam pagastam izdarīt labu darbu,” saka S.Skosa.

Pilskroga paspārnē arī viesnīca un svinību zāle

Ceturto sezonu viesus uzņem Ēdoles pils kafejnīca *Pilskrogs*, kuras īpašnieki šogad apsaimniekošanā pārņēmuši arī viesnīcu un svinību zāli.

Šovasar Ēdoles pilī izveidots mīlestības kambaris, kurā jaunlaulātos gaida pārbaudījumi un piedzīvojumi – neaizmirstams laiks.

Lai gan kafejnīca *Pilskrogs* Ēdoles pilī atrodas patālu no pilsētas, par viesu trūkumu sūdzēties nūdien nevarot, gandarīta ir līdzīpašniece Agnese Grundmane.

VISS ZEM VIENA JUMTA

Pilskrogs atvērts no pavasara līdz rudenim, bet ziemā tiek rīkoti privāti pasākumi. Tur strādā desmit cilvēku: daļa ir vietējie, daļa brauc no Kuldīgas. „Katru gadu labprāt piedāvājam darbu jauniešiem. Arī šogad strādā darbinieku jaunākie brāļi, māsas, bērni,” stāsta kafejnīcas līdzīpašniece un vadītāja Agnese Grundmane.

Pils saimnieks Kaspars Višķints piedāvājis darboties arī viesnīcā un svinību zālē, lai viss būtu zem viena jumta. „Iepriekš bija tā sadrumstaloti, bet ir tikai loģiski, ka klienti vienuviet var sarunāt telpu nomu, ēdināšanu un nakšņošanu,” uzskata A.Grundmane.

Vasarā par viesu trūkumu sūdzēties nevarot – to pat esot ļoti daudz. „Gribam, lai klients vienmēr iziet ar smaidu, jo tas ir pats svarīgākais. Piedāvājums visapkārt ir milzīgs, labu ēdināšanas iestāžu ir ļoti daudz. Vienmēr arī esam par konstruktīvu kritiku, tāpēc klientiem lūdzam atstāt atsauksmes. Viesnīcā nepārtraukti ņemam vērā klientu ieteikumus

un cenšamies uzlabot visu, kas iespējams. Reizēm, protams, ir kas tāds, ko nevaram.”

Viesu piesaistei liels pluss ir skaistā vieta, bet liels mīnuss – sezonālitate un attālums no Kuldīgas. „It kā nav jau tālu, bet garām neved neviens maģistrālais ceļš, pa kuru ikdienā cilvēki braukātu garām lielām masām. Tūristu gan daudz, īpaši no Vācijas. Mums ir pastāvīgi klienti, arī daudzi, kuri dodas uz jūru, iegriežas paēst. Citi atbrauc, jo dzirdējuši labas atsauksmes,” priecājas A.Grundmane.

GALDĀ CEĻ VIETĒJOS LABUMUS

„Šo gadu laikā esam izzinājuši, ko klienti vēlas, un tas vēl

joprojām ir sātīgs ēdiens. Citi, ienākot zālē, sākumā sabīstas no tā, ka ir servētie galdi, – domā, ka viss būs ļoti dārgs un nebūs īsti, ko ēst. Bet, kad apskata ēdienkarti, tad saprot, ka cenas ir pieņemamas, ēdieni – sirdij tuvi. Lielu uzvaru liekam uz vietējiem produktiem, izmantojam sezonas augļus un dārzeņus. Pamatā visu iepirkam no ēdolniekiem. Ābolus paši vedam uz Zirām, kur izspiež sulu. Faktiski visu rudeni kafejnīcu un viesnīcu nodrošinām tikai ar pašu spiesto ābolu sulu. Paši gatavojam ievārījumu. Arī mūsu darbiniekiem ir zemnieku saimniecības, kurās tiek audzēti dārzeņi. Piedāvājam sēnes – pirmās gailenes jau pasniegtas. Jūlijā ieviesīsim jēra

gaļas ēdienus, gaļu iepirksim arī no vietējā zemnieka.”

Kopš pirmās dalības Kuldīgas Restorānu nedēļā, kuras tēma bija *Bērņības garša, Pilskroga* firmas ēdiens ir Ēdoles pils vēzu zupa. Esot tādi cilvēki, kuri speciāli mēro ceļu no Kuldīgas uz Ēdoli, lai tikai to nobaudītu atkal un atkal.

KĻŪT PAR KĀZU GALAMĒRĶI

A.Grundmane pārliecinājusies: „Ēdināšana man ļoti patīk. Savā laikā strādāju par vadītāju kafejnīcā, kas piederēja vecākiem. Arī vīrs pēc profesijas ir pavārs. Šis mums abiem tāds sirds darbs. Pamatdarbā gan esmu biroja vadītāja būvniecības uzņēmumā, jo ziemā pilī notiek tikai atsevišķi

pasākumi. Bet ar vienu pasākumu nedēļā savu laiku aizpildīt nevaru – tas man būtu par maz.”

Agnese mērķis esot Ēdoles pilī padarīt par pieprasītu kāzu galamērķi. „Šogad jau ir jauns piedāvājums – mīlestības kambaris. Mums ir laba sadarbība ar kāzu rīkotāju un vadītāju Vivitu Ķepsi. Tad jaunlaulātajiem mīlestības kambarī tiek rīkotas īpašas programmas. Vispirms viņi ar viesiem dodas nelielā ceļojumā pa pils parku, pēc tam jauc īpašas mīlestības tējiņas un dara vēl dažādas aizraujošas lietas Vivitas vadībā,” stāsta A.Grundmane.

Antras Grinbergas teksts un foto

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

„Bez kultūras es nevaru”

KRISTĪNE AFANASJEVA cieši saistīta ar Kuldīgas kultūras dzīvi: strādā kultūras centrā un ir arī viena no četrām gidēm uzņēmuma *Goldingen Train* dzīvajā muzejā *Senās Kuldīgas stāsts* Jelgavas ielā.

Kā nokļuvi līdz darbam muzejā?

Te esmu no pirmsākumiem – 2017. gada augusta, tagad ir trešā sezona. Atgriezoties no ārzemēm, meklēju jebkādu darba variantu, bija sludinājums, nosūtīju savu CV. Runāt protu, vēsturi zinu. Tas vairāk ļauj apmierināt vēsturnieces un pedagoģes izpausmes. Bet mans pamatdarbs ir kultūras centrā.

Cik apmeklēts ir muzejs?

Precīzus skaitļus teikt nedrīkst – komercnoslēpums. Ir dienas, kad vairāk, ir dienas, kad mazāk. Latvijas akcijā *Skolas soma* esam populārākais galamērķis.

No cik gadiem būtu ieteicams to apmeklēt?

Pirmais rādītājs: vai bail no tumsas. Ja ir, tad jāpārdomā. Bet tas atkarīgs no katra bērna. Gadās, ka sabīstas arī divpadsmitgadīgs. Lai informāciju uztvertu, tad no 5.–6. klases, kad skolā sāk mācīt vēsturi, kad ir priekšstats par laiku. Nāk arī jaunāki, bet tie vairāk uzver emocijas, nevis faktus.

Vai nāk arī ārzemnieki?

Nav katru dienu, bet ir regulāri. Es vadu ekskursijas trīs valodās: latviešu, angļu un krievu. Ar krievu gāja grūtāk, tikai šogad sāku vadīt. Svešvalodās varbūt runāju gramatiski nepareizi, bet ar pārliecību, un problēmas nav bijušas – cilvēki ir saprotoši. Bijuši apmeklētāji no Austrālijas, ASV, Eiropas, Āzijas, Brazīlijas. Arī ārzemju latvieši.

Kādi te bijuši spilgtākie piedzīvojumi?

Katra ekskursija ir piedzīvojums. Jau sasveicinoties jūtu, vai grupu interesē fakti vai vairāk jāstāsta ar humoru. Dažreiz gadās pasmaidīt: cilvēki kārtīgi nobīstas un pēc tam smejas, cik ļoti baidījušies. Esam domājuši par slēpto kameru, ar kuru izbailes nofilmēt un pēc tam pašiem parādīt. Tas viss paliktu mūsu telpās. Ir arī lieli puīši: atnāk ar bravūru un visādi cenšas izrādīt, ka nemaz nav bail, bet tad sabīstas pa īstam, un bravūra pazūd. Citreiz nobīstos pati. Ienāk kolēģe pa sānu durvīm, un es kārtīgi sabīstos.

Kādas īpašības vajag, lai strādātu par gidu?

Komunikācijas prasmi, spēju pielāgoties, atvērtību, pašapziņu, pārliecību. Intravertam cilvēkam daudz grūtāk. Svarīgi nebūt samākslotam, būt vienkāršam. Būt nedaudz aktierim, bet nepārspīlēt. Piekļājīgam, protams. Klientam vienmēr tainsība. Jāspēj arī atzīt, ka kaut ko nezina. Piemēram, mums ir karte, kurā atzīmēti pilsētu senie nosaukumi, man vienreiz pajautāja, vai es zinu, kā vienu no tām sauc mūsdienās. Pateicu, ka nezina, bet pēc ekskursijas kopā paskatījāmies *mātē gūglē*. Mēdz gadīties cilvēki, kuri speciāli pārbauda, cik daudz zinu, tāpēc labāk atzīt nezinašanu, nevis ar pārliecību stāstīt

melus. Jo nevar zināt visu. Vēl jābūt trenētai balsij, jo nav viegli visu dienu ar cilvēkiem runāt. Ja ekskursijas jāvada vairākas dienas, balss var pazust. Sākumā cilvēki bieži ir skeptiski, jo mēs piedāvājam ko citādāku. Bet uzdevums ir parādīt, ka tas ir interesanti. Izaicinājums un piedzīvojums reizē.

Kāpēc šo muzeju vērts apmeklēt?

Kuldīgas vēsture tiek pasniegta citādāk, un zināmo daudzi sāk uztvert kā kaut ko jaunu. Tie, kuri ekskursiju izgājuši, nav nožēlojuši, vismaz skaļi neviens nav teicis.

Tavs spilgtākais piedzīvojums citā muzejā.

Hamburgā biju uz atrakciju *Dialogs tumsā*. Tā bija iespēja stundas garumā izzināt, kā jūtas akli cilvēki. Tur ir četras telpas – parks, iela, tirgus, kafejnīca, un tās izstaigā pilnīgā tumsā. Pie ieejas iedod nūju, un neredzīgais iet kopā ar tevi un neredzi neko, tai skaitā pavadoņi. Tas bija emocionāls pārdzīvojums – cik laimīga esmu, ka redzu.

Kādi ir tavi pienākumi kultūras centrā?

Esmu kasiere – tirgoju biļetes uz *Bīlešu paradīzes* un kultūras centra pasākumiem, uz kino, iekasēju pulciņu dalības maksu. Lielajos pasākumos vāru tēju, palīdzu viesu grupām. Pagājušogad Pilsētas svētkos biju atbildīga par Nīderlandes ielu teātri *Pavana*.

Kādi ir tuvākie notikumi?

Protams, Pilsētas svētki un grupas *Instrumenti* koncerts. Biļe-

„Svešvalodās varbūt runāju gramatiski nepareizi, bet ar pārliecību, un problēmas nav bijušas – cilvēki ir saprotoši.”

tes vēl dabūjamas, izņemot lētās kuldīdnieku biļetes par pieciem eiro – tām jau beidzies iegādes termiņš. Estrādē visu vasaru būs koncertuzdevumi.

Liepājā esi studējusi par vēstures un sociālo zinību skolotāju un Rojā arī strādāji. Pastāsti par šo laiku!

Septiņi gadi skolā. Sāku strādāt reizē ar studijām 2007. gada novembrī. Interesanta pieredze – nenožēloju, jo biju gan pedagoģe, gan klases audzinātāja, gan direktora vietniece audzināšanas darbā, rīkoju pasākumus. Skola ir liels izaicinājums. Man laikam tie patīk – esmu adrenalīna cienītāja. Skola ir nemitīgs stress, nebeidzams darbs, skolēni un vecāki var piezvanīt arī vēl vakarā. Apbrīnoju tos, kuri tur strādā visu mūžu. Cepuri nost!

2017.gada Kuldīgas Pilsētas svētkos kopā ar Nīderlandes ielu teātri *Pavana*.

Kristīnes Afanasjevas arhīva foto

Kādam jābūt labam pedagogam?

Tādam, kurš iedvesmo, atver skolēnu, parāda, cik daudz viņam talantu. Lielākais atalgojums – skolēna atvēršanās. Mans paraugs pedagoģijā ir vēstures skolotāja Gunta Upesdegle. Respekts, tajā pašā laikā iedvesma. Es no viņas baidījos, bet viņa arī spēja parādīt plašākus apvāršņus. Kā to panākt – vislielākā māksla. Man līdz galam neizdevās.

Kas kopīgs pedagogam un gidam?

Tā pati komunikācijas prasme. Jāuzklausā un jādzird. Vienīgi te skolēni atnāk un aiziet, nevis ir ar mani visu laiku. Vajadzīgs talants un darbs – vai dari no sirds vai tikai ķeksīša pēc.

Esi strādājusi arī ārzemēs.

Divus gadus biju tomātu pakotāja Nīderlandē – sešas dienas nedēļā strādāju deviņarpus stundas. Darbs nav viegls, un sākumā bija alergiska reakcija. Mērķis bija nopelnīt naudu. Pēc tam pusgadu strādāju par šoferi Vācijā – vadāju asins analīžu paraugus no ģimenes ārstiem uz laboratoriju.

Ko šajos darbos iemācījies?

Pacietību, izturību un to, ka nekur nav tik labi kā mājās. Iemācījies novērtēt mūsu kultūru: koncertus, pašdarbības kolektīvus. Tur koncerti ir dārgi. Un, ja vēl krāj noteiktam mērķim... Jutu, ka degradējos, tāpēc sāku mācīties nīderlandiešu valodu. Kad saskarsmē vajadzēja vācu valodu, man bija nīderlan-

diešu pamats. Bet jebkura valoda pazūd, ja to nelieto. Kādreiz mūzikas skolā apguvu itāļu valodu, bet tagad varu pateikt tikai *dzeltens* un *saldējums*. Vācijā varēju sarunāties, bet tagad varu pateikt vien dažus vārdus. Esmu apņēmusies uz nākamo muzeja sezonu vācu valodu iemācīties tā, lai varu vadīt ekskursijas.

Vai tu būtu gatava atkal strādāt ārzemēs?

Nekad nevar zināt, kā viss izvērtīsies, bet šobrīd ne. Man pirms kāda laika piedāvāja Nīderlandē atgriezties, bet atteicu. Nebija jau viss tur tik briesmīgi. Man paveicās ar aģentūru, kas laikus izmaksāja algu, dzīvoju ar latviešiem. Iepazinot ar cilvēkiem, ar kuriem sazinātos joprojām.

Ja varētu aizbraukt uz jebkuru valsti, kur gribētu?

Mans sapnis ir ASV. Standarts: cita domāšana, cita pasaule. No skolas laikiem vēlos apmeklēt Ēģiptes piramīdas – kā jau vēsturniece. Man gan ir sacīts, ka aizbraucot vilšos. Un tad vēl Riodežaneiro, Jēzus statuja – tas būtu labs skats. Uz Āziju negribētu – tur nebūtu, ko ēst, jo man negaršo asi ēdieni. Bet labi paēst patīk. Kļūstu dusmīga, ja neesmu kārtīgi paēdusi.

Tu kopā ar māsu organizē kāzas. Kā pievērsāties tam?

Sākās ar to, ka organizēju kāzas Nīderlandes draugiem. Tā bija mana dāvana. Saprātu, ka tas ir liels darbs. Pirms tam ar māsu bijām organizējušas citus pasāku-

mus. Iesaistīju viņu kāzu rīkošanā, jo viens to nevar. Tagad vadām arī citiem cilvēkiem. Mans uzdevums ir viņiem šo dienu padarīt īpašu. Kārtējais izaicinājums.

Kas, tavuprāt, laulības dzīvē ir galvenais?

Mīlestība, uzticība, māka sadzīvot.

Ar tevi iepazīnos Katrīnas draudzes jauniešu vakaros. Kādas ir tavas attiecības ar ticību?

Dievu iepazīnu devītajā klasē – mani uzaicināja jauniešu vakaru vadītāja. Tas radīja interesi. Es to neaifišēju, bet ticība man iet cauri visam. Cieņa pret jebkuru cilvēku man ir neatņemama ikdienas daļa. Jauniešu vakaros patika tā kopība, aizmugure – zinu, ka citi par mani lūdz. Pirms tam biju kristījies katoļu baznīcā, jo vecmāmiņa bija katoliete. Gāju tur uz iesvētēs apmācībām, bet nenoliku eksāmenu. Un pārstāju tur iet. Nebija īstais laiks.

Vai kā kristietei dzīve tev vieglāka vai grūtāka?

Vieglāka. Jo vienmēr ir atbalsts. Tas nenozīmē, ka nav pārbaudījumu un cīņu. Nekas jau neiet kā pa viestu. Bet apziņa, ka neesmu viena, man ļoti svarīga.

Kāpēc cilvēkam ir vajadzība ticēt?

Cilvēks radīts kaut kam ticēt. Tie, kuri simtprocentīgi domā, ka netic nekam, to dara, pat neapzinoties. Tas ir automātiski. Neticēt nekam – tā arī ir ticība. Vienkārši cilvēkus baida vārds *Dievs*, bet viņi tik un tā kaut kam citam tic – pielūdz naudu, piemēram.

Vai tev ir mājdzīvnieki?

Paņēmām no ielas kaķi, kas kļuvis par omes kaķi. Bērniībā gribējās baltu žurciņu, bet mamma teica: ja man būs žurka, dzīvošu ar to šķūnī. Suni noteikti nevaru turēt. Šobrīd mājdzīvniekam manā dzīvē nav vietas.

Tu vēl arī dziedī un dejo. Kā visu paspēj?

Dejoju *Bandavā*, dziedu *Ventavā*. Piecas reizes piedalījos Dziesmu svētkos: pirmajā reizē spēlēju kokli, pārējās četrās – dziedāju. Tagad bijušos skolotājas Vitas Čakles dziedoņus pulcēju salidojumam 2. novembrī. Godīgi sakot, mans topošais vīrs saka, ka mājās esmu par maz. Bet es bez tā nevaru. Tas mani piepilda un paceļ. Jūtu to laimes hormonu. Ja trīs dienas nekas nav ielānāts, es aiz garlaicības sāku izdomāt stulbības.

Ko esi iecerējusi tuvākajai nākotnei?

Dziesmu svētkos dziedāt un deļot. Nav tādu lielu plānu. Laikam esmu tāds cilvēks, kurš ļaunas tam, kas ar mani notiek it kā pats no sevis.

Aija Puzarele

Kuldīgas dzīres pavīsam tuvu

Albumi tapuši mūspusē

Viesis, grupas *Instrumenti* līderis Jānis Šipkēvics atklāja, ka Kuldīga esot vieta, kur top viņu dziesmas: „Mēs vienkārši nedrīkstējām neatbraukt! Kuldīga mums ir ļoti īpaša, jo jaunais albums *Cilvēks* un arī iepriekšējais – *Atkala* – tapis netālu no pilsētas Ventas krastā, mazā pirts mājiņā. Esam atraduši Latvijā kļusu stūrīti. Tas ir labākais punkts, kurā radīt jaunas izjūtas un mūziku.”

Daudz koncertu grupai neesot lielākoties tehnisku iemeslu dēļ. Process ir sarežģīts, jo tie tiek veidoti kā izrādes. Kuldīga būs pirmā vieta, kur albuma *Cilvēks* dziesmas varēs dzirdēt dzīvajā skanējumā. Ierakstā piedalījušies arī Intars Busulis, *Prāta vētra* un reperis Ansis. Saglabājot intrigu, J.Šipkēvics teica, ka kāds varbūt būs arī Kuldīgā.

DAUDZ DARĪTĀJU, DAUDZ JAUNUMU

Kuldīgas kultūras centra direktore Inta Burneviča uzsvera: pēc pagājušā gada iedzīvotāju aptaujas ieviests daudz izmaiņu un arī pēc šiem svētkiem noteikti vajadzētu tādu rīkot, jo „tie mums jāveido kopā”.

Karusēļu parks būs viens – Pilsētas estrādē. Uzņēmums solījis jaunākus, lielākus, bet arī dārgākus. Rātslaukumā skatuve būs nevis ierastajā vietā, bet pie domes. Tur notiks muzikāla performance *777 sekundes klavieru skaņās*, veltīta Kuldīgas 777. jubilejai. Priekšnesumi būs saistīti ar klavierēm. Būs pavāra Raimonda Zommera gardumi. Par Rātslaukumu rūpes uzņemies Kuldīgas aktīvās atpūtas centrs, Pilsētas dārza pasākumi šoreiz muzeja ziņā, bet 1905. gada parka programma uzticēta bērnu un jauniešu centram.

Rīkotājiem izaicinājums ir vienu no galvenajām svētku vietām pārnest pie Māras diķa, kur būs divas skatuves, viena uz ūdens. Pasākumi tur notiks visas trīs dienas, sestdien līdz ceturiem naktī. Diķī būs izgaismotas un muzikālas strūklakas. Piektdien un sestdien ar ērģeļlaivu vizināsies viesis no Nīderlandes – serenāžu meistars Reiners Sijpkens. Naktī uz svētdienu vieglatlētikas manēža spēnu mākslinieki Dāvids Moreno un Kristina Kalleja pārsteigs ar muzikāli akrobātisku šovu *Levitējošās klavieres*. Vietu skaits ierobežots, ieeja no 23.50. Noslēguma koncertā dziedās vokāli grupa *Putni*.

Vairāki kolektīvi – dejojāji un dīkslensds – ieradīsies no Lietuvas. Pirmoreiz būs vecpilsētas pagalmu programma.

BALLĪTES BŪS CITĀDAS

Jauniešiem tās notiks 1905. gada parkā, bet viņu vecākiem Liepājas ielas 14. nama pagalmā – *Vasa-*

Grupas *Instrumenti* koncerts sola neaizmirstamu izrādi un, iespējams, vēl kādu viesmākslinieku, tā preses konferencē Kuldīgas novada domē solīja mūziķis Jānis Šipkēvics. Viņam blakus Pilsētas svētku organizatori: kultūras centra izpilddirektors Andris Grīnvalds un direktore Inta Burneviča.

ras disko iesaukums, ko organizē didžeji: *Ventas dzirkstis* kopā ar *Zero Defect*. Sestdienas vakarā tradicionālā balle estrādē, bet *Kurzemes radio Garāžas ballīte* – aiz ēkas Pilsētas laukumā 4.

Nebijis pasākums – decibelu dragreiss jeb automašīnu izpūtēju skaļuma sacensības – notiks Cēpurīšu ielā pie lielveikala *Mājai un dārzam*.

TIRGOSIES TRĪS VIETĀS

Par tirgu un tūrību atbild *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* (KKP). Uzņēmuma vadītājs Pēteris Gobzems informē, ka tirgus organizācija mainīta. Galvenā vieta būs Pilsētas laukums un viena Liepājas ielas puse līdz 1905. gada ielai. Tur lielākoties uzskodo un gardumu pārdevēji. Tirgus būs arī 1905. gada ielā un parkā. *Dzīres Kuldīgā* ir sapspringtāks laiks arī KKP sētniekiem, būs papildu tualetes un atkritumu tvertnes.

Pilsētas laukuma centrā skatuve divas dienas būs atvēlēta tradicionālajai kultūrai: deju kolektīviem, folkloras kopām, instrumentālajiem ansambļiem. Programmas vadītājs aicinās piedalīties loterijās un runās ar tirgotājiem, lai radītu īstu tirgus gaisotni, sacīja domes kultūras nodaļas vadītāja Dace Reinkopa.

DROŠĪBAI PAPILDU SPĒKI

„Iepriekšējo gadu svētki ir izdevušies. Arī šoreiz esam gatavojušies, jo gan kā-

miņieku, gan automašīnu patrolām pieaicināti papildspēki no Rīgas un Kurzemes pārvaldes,” sacīja Valsts policijas Kuldīgas iecirkņa priekšnieks Normunds Aleckis. Ņemot vērā lielo viesu pieplūdumu, viņš aicina iedzīvotājus atpūsties, neradot problēmas sev un citiem: „Visas konflikt-situācijas rodas tāpēc, ka pārmērīgi lietotas alkohols.” Policija aktīvi uzraudzīs, lai netiktu lietotas narkotiskas vielas un lai alkohols netiktu pārdots nepilngadīgajiem.

Pašvaldības policijas priekšnieks Kaspars Šabāns informēja, ka vienlaikus dežurēs četri darbinieki, tie pievērsīs uzmanību auto novietošanai, lai laikā, kad slēgta Jelgavas iela, neveidotos sastrēgumi un automašīnas nebūtu novietotas nepareizi: „Nekoncentrēsimies uz sodīšanu, bet brīdināsim, lai mašīnas tiktu aizvāktas un nebūtu traucēta kustība.” Policija uzmanīs, lai jaunieši nelietotu alkoholu publiskās vietās. Pasākumos kārtību nodrošinās apsardze (līgums ar *RMS Group apsardzi*, kas iesaistīs 30 darbiniekus), bet ārpus tiem – Valsts un pašvaldības policija. Pieaicināti arī zemessargi.

Instrumentu koncertā estrādē varēs tikt jau no 20.00. lietussargus ienest nedrīkst, no dzērieniem drīkst tikai 0,5 l ūdens pudeli bez korķa. Vakara ballītēs pie Māras diķa, *Ventas dzirkstu* diskotēkā un citur būs ieeja, kā izteicās I.Burneviča, ar apsargu *svētību*. Stikla taru ienest nedrīkstēs.

kiem vien tik plašu programmu izveidot nevar. Šogad Valsts kultūrkapitāla fonds devis 2000 eiro, no pašvaldības saņemti 800 eiro, bet draudze piemaksā vēl ap 1000. Katru gadu finansiāli palīdz uzņēmums *Amazon*. A.Ostrovskis cer, ka tiks saņemti arī ziedojumi.

Tagad tiek cītīgi kopts baznīcas dārzs: ravētas dobes, plauts zāliens, atjaunota skatuve, sēdvietas. Par labiekārtošanu pamatā rūpējas draudzes locekle Irma Gertnere. Daudzi nāk palīgā brīvajā laikā. Nedēļas nogalē talkā tiks mazgāti dievnama logi, darīti citi darbi.

Bērnu un jauniešu pasaule

Kuldīgas novada bērnu un jauniešu centrs ir atbildīgs par pasākumiem 1905. gada parkā.

Svētku dienās rīta puse veltīta mazākiem bērniem un vecākiem, pēcpusdienas un nakts ballītes – jauniešiem. Tur būs radošās darbnīcas, izmēģinājumu laboratorijas, lielformāta spēles, teātra izrādes, uzstāsies dažādas grupas. Piektdienas vakaru noslēgs komiķu trupas *Comedy Latvia* izrāde un jauniešu iecienītā grupa *I. kurss*, bet sestdienas vakara ballītē būsot repere Viņa un duets *Transleīteris*. Svētdien – piepūšamās atrakcijas un putu ballīte. Parkā būs arī atpūtas zonas ar ērtiem divāniņiem un šūpuļtīkliem.

Centra direktore Inese Astaševska stāsta, ka programma izstrādāta jau labu laiku iepriekš, mākslinieki uzrunāti un budžets saplānots, tagad rit praktiskā sagatavošanās. „Parku noformēsim paši – top pašdarinātas dekorācijas, nagoļojam paletes, taisām diskobumbas. Mūsu ēkā visos stūros krājas dekoru un citas mantas, kas parkā tiks izliktas 18. jūlijā. Rēķinām elektrības jaudu, lai katrā vietā nodrošinātu iecerēto. Viss jāsakārto ar citiem uzņēmumiem: drošība, solu izvietošana utt.”

Baltā māja – nost no burzmas

Kaļķu ielas 3. nama dārzā varēs iepazīt Baltās mājas vēsturi, skatīties ceļojumu diapozitīvus, klausīties mūziķus, nobaudīt kafējnīcas *Piens* gardumus utt.

Par šādu iespēju gādās Līcīšu ģimene. Anna un Dāvis, kuri ēkas otrajā stāvā dzīvo otro gadu, pilsētai netipiski lielo piemājas dārzu vēlējušies pārvērst par publisku vietu, ko atvēlēt mākslai un kur atpūsties no svētku burzmas. „Pasākumu rīkojam mēs un domubiedri,” stāsta A.Līcīte. „Šis skaistais nams, tāpat kā daudzi citi īpašumi Kuldīgā, pieder Maiju ģimenei, kas dzīvo Vācijā. Šeit, otrajā stāvā, kultūras, mūzikas un zinātnes pilnā gaisotnē pagājušā gadsimta 20.–30. gados uzaudzis ķīmiķis Leo Maijs. Mēs vēlamies turpināt šo atmosfēru, un šis pasākums ir mūsu pirmais mēģinājums to darīt publiski. Mājas galā ir betona klājums, kur iekārtosies draugi no Rīgas – kafējnīca *Piens*. Tā būs redzama no ielas, pārējais notiks dārzā.” D.Līcītis papildina: „Šobrīd to kopjam – ir izlīdzināta zeme, iestāta zāle. Taisīsim stilizētus vārtus, nokrāsosim daļu mājas sienas, uz kuras rādīsim diapozitīvus. Dārzā būs gaismu instalācijas.”

Paredzētas nodarbes bērniem, spēlēs Dāvja māsa Maija Līcīte jeb Mionia, būs vinila plašu vakars *Vāsaras džezs* ar Valdi Līcīti, arī citi priekšnesumi. „Uzzinājuši, ka organizējam pasākumu, arī citi vēlējas piedalīties,” priecājas Anna. „Piektdien ap deviņiem vakarā būs performance *Jūtu jūlijs* – programmā tā nav ierakstīta. To rādīs rīdzinieki Gundega Evelona un Andris Landaus. Būs mākslinieču Ilzes Vanagas, Gunas Raitumas darbnīcas, uz sienas projicēsīm da-

Līcīšu ģimene – Teodors, Paula, Anna ar mazo Lūciju Emmu rokās un Dāvis – rāda, ka no šiem kokiem taps stilizēta ieeja Kaļķu ielas 3. nama jeb Baltās mājas dārzā.

žādu laiku fotogrāfijas. Svētdien kafējnīca *Piens* rīkos *Jauno pavāru un viesmīļu skolu*, kurai bērni no

septiņiem gadiem var jau pieteikties. Veidojam arī ekspozīciju par šo māju.”

- Festivāls **DZĪRES KULDĪGĀ** šogad notiks trīs dienas – no 19. līdz 21. jūlijam.
- Svētku īpašie viesi būs grupa **INSTRUMENTI**, kas uzstāsies 19.jūlija vakarā.
- Programmu skatīt www.kurzemnieks.lv sadaļā *Nepalaid garām*.

Kā metro stacijās

„**T**a kā šim telpām bijis nosaukums *Metro*, nolēmām veidot stacijas: vēstures, mūzikas, dizaina un mākslas un dārza,” tā par Herberga namu Liepājas ielā 8 stāsta Inga Ziņģe-Pupīņa.

Koprades telpai *Metro Coworking* sadarbībā ar uzņēmumu *Royal Key* radusies ideja labiekārtot pagalmu un svētkos to atvērt plašākai publikai. „Mūsu pagalmi ir unikāls un šarmants. Radās koncepts par stacijām. Dizaina darbnīcā *Gudrā telpa*, ko vadīs dizainere Aiga Vaitkus, katrs varēs kādai telpai izveidot maketu. Māksliniece Kristīne Abika vadīs darbnīcu *Nevajadzīgo lietu ieraudzīšana*, bet *Dzīres pilsētā* ļaus no dizaineres Kristīnes Celmas uzzināt, kā to iekārtot. Top kastes, kurās iemītnieki varēs sēt un stādīt garšaugus, salātus, zemenes. Dārzā jau ir liels galds, pie kura bērniem notiek nodarbības. Tā būs oāze, kur veldzēties nama iemītniekiem un svētkos arī viesiem.”

Kāpnu telpā trīs stāvos būs ekspozīcija *Herberga nams vēstures liklokos*, to varēs apskatīt arī pēc svētkiem. Ēku savulaik cēlusi ebreju ģimene un piektdien un sestdien pagalmā uzstāsies ebreju mūzikas ansamblis *Šamašim*, kas arī stāstīs par savas tautas kultūru.

Liepājas ielas 8. nama pagalmā izveidots dārzs, kas svētkos būs atvērts visiem. Dažās kastēs jau izaugušas zemenes un garšaugi, citās stādīšana vēl priekšā.

Vieglā pludmales noskaņā

„**P**ie Māras diķa gribam radīt jautru, asprātīgu, pat liderīgu pludmales noskaņu – tādu, lai tie, kuri atnāks, tur var pavadīt teju visus svētkus,” skaidro Kuldīgas kultūras centra producente Ance Priede.

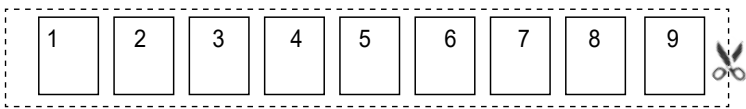
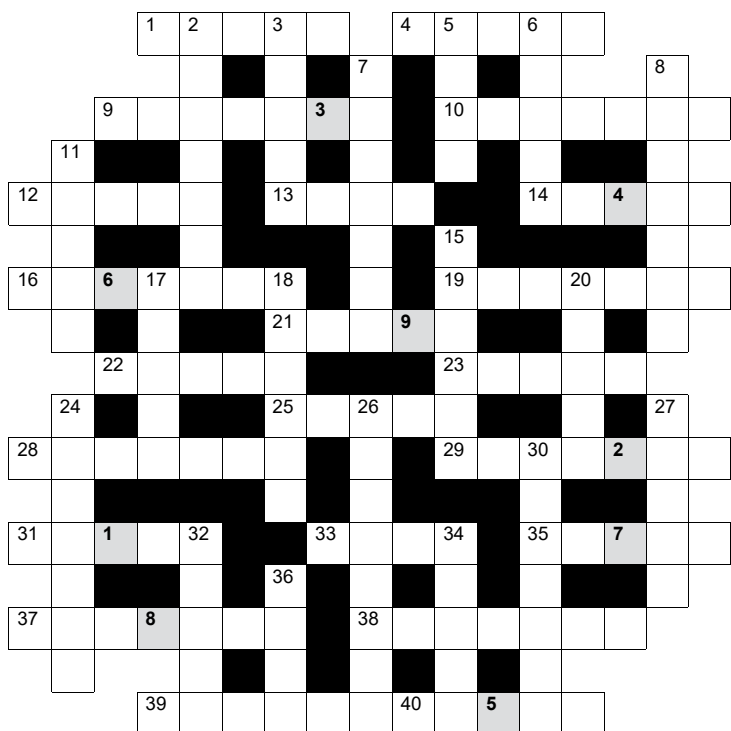
Svētku atklāšana Māras diķī jau reiz bijusi, pēc tam šī vieta netika apdzīvota, bet par to sapņots vairākus gadus: „Cilvēkiem šķiet, ka tas ir tālu, bet patiesībā – trīs minūšu gājienā no Liepājas ielas un tuvāk par Pilsētas dārzu. Darbība notiks uz lielās un mazās skatuves, diķmalā, pašā diķī. Būs ēdamzona, atpūtas zona. Mākslinieku piedāvājums ir plašs. Gribas teikt, ka pie Māras diķa būs festivāls festivālā.”

Kā šīgada jaunumu A.Priede sauc sestdien 13.30 uz lielās skatuves iecerēto *Kafijas dziesmu programmas* pirmatskaņojumu. Šis koncerts radīts speciāli Kuldīgai, uzstāsies kamerkoris *Rāte* un Valda Zilvera instrumentālā grupa. Par unikālu producente sauc Spānijas muzikāli akrobātisko šovu *Lievtējošās klavieres* naktī no sestdienas uz svētdienu 0.30 manēžā. Šī būs pirmā izrāde Ziemeļeiropā. A.Priede aicina nepalaid garām Nīderlandes serenāžu meistaru ar ērģeļu laivu Māras diķī, kā arī muzikāli krāsaino strūklaku dejas, kas top sadarbībā ar Talsu uzņēmumu *Artistic*.

Jolanta Hercenberga
Inguna Spuleniņa
Iveta Grīniņa
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa un Jolantas Hercenbergas foto

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi **Anda Straume.**

Risinājumu gaidām līdz 17. jūlijam.

Horizontāli: 1. Sermuļu dzimtas dzīvnieks. 4. Čehijas galvaspilsēta. 9. Leopards. 10. Pilsēta Latvijā. 12. Pilsēta Igaunijā. 13. Kalni Dienvidamerikā. 14. Apūdeņošanas kanāls Vidusāzijā. 16. Vispārīnātu atziņu, pamatideju sistēma kādā zinātnes nozarē. 19. Brazīliešu izcelsmes deģa. 21. Kāpelētājaugs. 22. Šautra. 23. Pārvirojams mājoklis nomadu tautām. 25. Garuma mērvienība. 28. Pie valsts pārstāvīgajiem iedzīvotājiem piederošas personas. 29. Garšviela. 31. No sausa koka atšķelta garena, vienmērīga biežuma skaida. 33. Gultas pārklājs. 35. Ģimenes svētki. 37. Šaurs, pagārš auduma gabals slaucīšanai, nosusināšanai. 38. Vingrinājums pareizrakstībā – priekšā lasīta teksta rakstīšana. 39. Tiesnesis (novec.). 40. Meža celiņi.

Vertikāli: 2. Asinssūcēji kukaiņi. 3. Lapu koks. 5. Apdzīvota vieta Kurzemē. 6. Nezāle. 7. Latviešu dzejniece (dz. 1958). 8. Militāra, politiska vai ekonomiska izolācija. 11. Poļu kundzes. 15. Aizjūga piederums. 17. Viela, kas izraisa rūgšanas procesu. 18. Bīstama vieta purvā. 20. Dzīvs organisms. 24. Sena masas mērvienība. 26. Uzraksts uz monētas. 27. Tādas, kas nav jaunas. 30. Krāsas tonis, nianse. 32. Lēcienā gaisā apmests kūlenis. 34. Resns pavediens. 36. Augu dīgļi.

Pareizā atbilde: KARFENTANILS (sintētiska narkotika, spēcīgs opioīds. Veterinārijā to lieto, lai iemidzinātu lielos dzīvniekus).

Atbildes

Horizontāli: 3. Drogas. 5. Lšiass. 8. Morss. 10. Infanta. 12. Ieraugs. 15. Selva. 16. Dilles. 19. Taksis. 22. Erāriji. 23. Kaedi. 24. Boila. 25. Vulkāns. 26. Skaldi. 29. Solano. 32. Vints. 34. Afronts. 35. Bandūra. 36. Taiko. 37. Rakurss. **Vertikāli:** 1. Drūza. 2. Āsana. 4. Aimaks. 6. Šasija. 7. Cnori. 9. Agari. 11. Nome. 13. Roga. 14. Klurakans. 16. Djaks. 17. Ledra. 18. Servi. 19. Tirss. 20. Stola. 21. Soldo. 27. Klīfs. 28. Lizols. 30. Laidze. 31. Naūra. 32. Vistra. 33. Sabors.

Pareizi atbildējuši: Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs, Gunta Vāciete, Velta Višņevska, Ojārs Silkans.

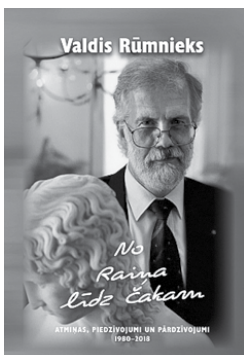
Atminējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstuļu kastītē!

Jūlija uzvarētājam dāvana gādāta sadarbībā ar salonveikalu Akcent's.

KULDĪGAS BIBLIOTĒKĀ

Rakstnieka stāsti par personībām

Valdis Rūmnieks. No Raiņa līdz Čakam: atmiņas, piedzīvojumi un pārdzīvojumi 1980–2018. Kuru latviešu rakstnieci apdraudēja traktors? Kā Čaks savā simtgadē neļāva V.Rūmniekam atvērt diplomātu? Kāpēc Rakstnieku savienībā ieradās policijas specvienība? Kā divi vīri sāka kopā rakstīt romānus? Rakstnieks piedāvā atbildes uz šiem un citiem jautājumiem, kā arī draiskulīgus un nopietnus stāstus par kultūras personībām.

MANA AIZRAUŠANĀS

Skrien sevis dēļ

Kuldīdznieks Niklāvs Marauskis skrienot galvenokārt tādēļ, ka patīk, bet tas esot arī treniņš sirds muskuļiem un noteikti labs veids, kā atbrīvoties no dienā sakrātā stresa.

Viņš beidzis Viļa Plūdoņa Kuldīgas vidusskolu un tagad Latvijas Universitātes P.Stradiņa medicīnas koledžā mācās par radioologa asistentu.

GAN LATVIJĀ, GAN ĀRZEMĒS

Šis ir ceturtais gads, kopš Niklāvs sporto: „Sāku skriet tāpēc, ka mamma sacensībās to dara kādus piecus sešus gadus. Viņa mani *pa-vilka*. Es nekad nebūtu iedomājies, ka varu noskriet 20 kilometrus, jo pirms tam nebiju skrējis vairāk par sešiem.”

Visspilgtāk palicis atmiņā 2016. gada 13. augusts, kad Niklāvs pirmo reizi noskrējis 21 km garo Kuldīgas pusmaratonu. Pateicoties šim vaļaspriekam, viņš apceļojis Latviju, un pasākumos varot redzēt vēl divus līdz četrus tūkstošus tādu cilvēku kā viņš. Laimējies paskriet arī Stokholmā un Minskā, un pūsis gribētu vēl aizbraukt uz kādu valsti piedalīties lielā pasākumā, kur skrējēju skaits jau pārsniedzot desmit tūkstošus.

REZULTĀTS – OTRŠĶIRĪGS

Līdz šim Niklāvs nav apbalvots kā ātrākais skrējējs, jo sporto sevis dēļ – rezultāts bijis otršķirīgs. Galvenais esot noskriet veselam, bez traumām un to izbaidīt, nevis smagi elpot un mocīties. Niklāvs sevi raksturo kā mierīgu skrējēju, kas nesacenšas ar laiku, bet dara to veselības un baudas dēļ. Pārsvārā viņš piedaloties divu veidu pasākumos. *Stirnubukā* jeb taku skrējienā trase iekārtota pa mežiem, krūmiem, kalniem, dubļiem un varot gadīties jebkas. Otrs pasākums ir *Skrien Latvija*, un tas notiek pilsētās, trasēs ir labs segums.

N.Marauskis ir Kuldīgas sporta kluba *Katrīna* biedrs. Tā esot grupa, kas treniņu laiku un vietu organizē kopā – visi satiekas un skrien. Pats uz treniņiem gan ejot reti – tad, kad jūtas labi un ir tam gatavs.

Puiša motivācija esot vienmēr jūtamais gandarījums. Ļoti palīdzot arī laba mūzika austiņās. Grūtības sagādājot nedēļas nogales, kad draugi grib taisīt ballītes, jo viņiem grūti atteikt – pats esot aktīvs apmeklētājs. Vispār jau vajagot paskriet un nākamajā dienā atpūsties.

DER SAMEKLĒT ZINĀTĀJU

Niklāvs kā diezgan pieredzējis iesācējiem iesaka sameklēt kādu, kurš skrien ilgāk, vislabāk – profesionālu cilvēku, kurš palīdzētu izvēlēties apģērbu un apavus. Svarīgi arī pareizi elpot. Nepareizas elpošanas dēļ sānos rodas

Niklāvam Marauskim vislabāk patīk skriet mežā.

Niklāvs iesaka:

- sameklēt zinošu skrējēju,
- izvēlēties pareizu apģērbu un apavus,
- pareizi elpot,
- nepārsniegt savu tempu,
- neskriet uzreiz daudz,
- pievērst uzmanību uzturam.

sāpes, par kurām iesācēji bieži sūdzoties, un varot sākties krampji. Cilvēkam, kurš iepriekš tā īsti nav skrējis, nevajag pārsniegt savu tempu. Nav labi uzreiz skriet daudz – vajag sākt ar pusi no iecerētā attāluma. Uzturam arī ir liela nozīme.

ĒRTĀK VIENATNĒ

Jaunietim vislabāk patīkot skriet *Stirnubukā*, jo tas notiek mežā, kur svaigāks gaiss. Vienīgi seguma dēļ tur bīstamāk nekā pilsētā. Niklāvs ir skrējis kopā ar mammu un draugu, bet visvieglāk esot vienam, jo viņš pieradis pie sava tempa, var klausīties mūziku un justies labi. „Komandas gars palīdz finišā, kad mani sagaida ar aplausiem un ūdens pudelīti,” smeļ N.Marauskis. Viņš piebilst, ka gatavojas sacensībām 10. augustā Kuldīgā, kur jāpieveic 21 km.

Elīna Elza Kļava
Niklāva Marauska arhīva foto

VALODNIEKS

Kurzemnieka konkursā tiek publicēti izteicieni un jēdzieni. Precīzāko skaidrojumu autori (var pievienot arī piemēru pilnā teikumā) ik pēc trim mēnešiem saņems balviņu.

Ko nozīmē teiciens strādā kā uzvilks?

Atbildes līdz 17. jūlija 12.00 sūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv!

Atbilde.

Ingars Neimanis raksta: „Frazeoloģisms *starp divām ugunīm* nozīmē nokļūt mokošā, mokpilnā, nogurdinošā stāvoklī, no kura nav izejas. Dažreiz tā saka, kad nepieciešams atrast kompromisu, lai stāvoklis nepasliktinātos vēl vairāk. Pastāv versija, ka šis teiciens radies mongoļu-tatāru jūga laikā, kad Krievzemē kņazus pie haniem veda caur diviem uguns kuriem, lai „tie būtu atīrīti un iesvētīti ar visu stihiju sākumu – uguni”. Arī daudzos darbos un to nosaukumos izmantots šis teiciens, piem., Augusta Deglava romānā *Starp divām ugunīm*, kas izdots 1891. gadā.”

Anita Eglīte skaidro: „Tā saka par situāciju, kad briesmas draud no divām pusēm.” Mārcis Kalējs domā, ka izteiciens radies no situācijas, kādā pretinieks var apšaudīt karavīrus no divām pozīcijām vienlaikus.

Konkursu atbalsta Micrec.lv

Dzintra Liekmane (Grāmatas fragmenti. Sākums 2016. gada 24. oktobrī. Turpmāk vēl.)

Nīkrāce cauri gadsimtiem

Pirmie rajonā

2008. gadā Nīkrāces pamatskola uzsāk e-klases ieviešanu un ir vienīgā Kuldīgas rajonā.

Direktore vietniece izglītības jomā Svetlana Rumpe stāsta, ka pēc pirmā aizvadītā ceturkšņa vēl pārāgri spriest par pasākuma efektivitāti, arī vecāki vēl nav pie jaunumiem tā īsti pieraduši. Informātikas klasē ir 12 datori, divi skolotāju istabā un pa vienam direktorei un tās vietniekiem. Lai varētu pilnvērtīgāk strādāt, datoram vajadzētu būt klasē katram skolotājam. „Tad ziņas par stundu kavējumiem, atzīmes un pārējo informāciju datubāzē varētu ievadīt nekavējoties,” uzskata S.Rumpe. „Tagad iznāk tāda dubulta grāmatvedība, jo atzīmes vispirms skolotājs ieraksta savā plānotajā. Grūtāk ir tiem, kuriem mācību stundas ir visu dienu, pie datora viņi tiek tikai vēlu vakarā. Gadījies, ka skolēns pa to laiku jau internetā apskatījis un konstatējis, ka nav ierakstīts izpildītais mājas darbs. Skolotājs vienkārši nav paspējis to izdarīt.”

Direktora vietniece uzskata, ka ar laiku tomēr īstenosies jaunās sistēmas solītie labumi. Grūts bijis tikai iesākums, jo īsā laikā bija jāievada ziņas par visiem deviņu klašu skolēniem, pavisam Nīkrācē mācās vairāk nekā 130 bērnu. Ja uzlabosies tehniskā bāze, skolotājiem tiešām būs daudz vairāk brīvā laika.

Par internetu nesūdzas

E-klase veicinājusi arī vecāku līdzdalību. Tiem, kuri uzrakstījuši iesniegumu, mobilajā telefonā regulāri pienāk īsziņas par bērna sekmēm, uzvedību skolā. Par to mēnesī jāmaksā divi lati, bet īsziņu skaits ir neierobežots. Bez maksas informāciju var iegūt internetā, un daudzām ģimenēm mājās jau ir dators un pieslēgums.

Par tīkla pārklājumu atšķirībā no citiem pagastiem Nīkrācē sūdzību neesot, publiski pieejams internets ir gan pagasta padomē, gan bibliotēkā, līdz ar to viss atkarīgs no tā, cik ieinteresēti ir paši vecāki. „Protams, ja ģimenē ir trīs bērni, tad īsziņas jau maksā sešus latus, un tas vairs nav lēti,” turpina skolotāja. „Maksas dēļ daudzi saminstinājās. Daži izvēlējās saņemt informāciju mobilajā telefonā tikai par nepaklausīgākajiem bērniem. Piemēram, kāda mamma uzrakstīja iesniegumu tikai par dēlu, bet par abām meitām interesējas internetā. Īsziņas pienāk regulāri, bet datorā vecāki bieži vien ieskatās tad, kad ir laiks. No viņiem atsauksmes par e-klasi vēl nav dzirdētas. Jāatzīst, ka tiem, kam bērnu sekmes jau iepriekš neinteresēja, šī sistēma neko nav mainījusi. Bērniem gan e-klase

patīk, jo tā ir jauna tehnoloģija. Radies vēl viens stimuls mācīties, jo var salīdzināt savas atzīmes ar klasesbiedru sekmēm.”

Nopērk slēpes un ragaviņas

2008. gadā skolā iegādāts mūdienu skolās nepierasts sporta inventārs – jauni slēpju komplekti un ragaviņas mazākajiem skolēniem. Pavisam 28 pāri dažāda izmēra slēpju, zābaku un nūju, septiņas ragaviņas pirmklasniekiem, kā arī inventāra kopšanas līdzekļi. Pusi naudas devusi Izglītības ministrija, otru atvēlējusi pašvaldība. Pēc bijušās skolas direktore un pagasta sporta organizatore Levas Zuntmanes iecerēta tapa projekts. Slēpju komplekts maksāja apmēram Ls 50, ne jau visi vecāki varēja atļauties tādu iegādāties. Par jaunieguvumu priecējās sporta skolotājs Aivars Lenčbergs. Viņš izaudzis Vidzemē, kur slēpošana bijusi dzīves neatņemama sastāvdaļa.

Vis jauns un glīts

2009. gada nogalē Nīkrāces pamatskola nomainījusi visu virtuves un ēdamzāles iekārtojumu.

Tam jau iepriekšējā gada budžetā pagasta padome bija atvēlējusi nepilnus trīs tūkstošus

latu. Inventāra iegāde ieilgusi, jo skola kopīgi ar naudas devēju meklējusi vislētāko variantu. Direktore Inga Flugrāte pastāstīja, ka nu mācību iestādes ēstuvē viss ir jauns un glīts: galdi, krēsli, trauku mazgājamā mašīna, kā arī virtuves piederumi. Viņa atzina, ka tas ir ne tikai saimniecisks, bet arī izglītojošs pasākums – labi apstākļi mudina skolēnus pie galda uzvesties pieklājīgi. Remonts ēdamzālē bijis pirms diviem gadiem, tad ietaupīts, jo piedalījās skolēni, veltot projektu nedēļu ēdamzāles sienu apgleznošanai.

Direktore pastāstīja, ka tagad Nīkrāces skola vairs nepērk ēdināšanas pakalpojumus no citām firmām, bet nodrošina saviem spēkiem. Arī tā varot ietaupīt, kā arī veicināt vietējās lauksaimniecības produktu realizāciju tiešajā apritē, par ko pēdējā laikā valstī daudz runāts. Lielākoties tie ir dārzeni. Pienu iepirkt no pašu saimniecībām nedrīkst, jo tam jābūt iepakojumā, bet Nīkrācē nav pārstrādes uzņēmumu. Arī dārzenus drīkst iegādāties tikai no tiem zemniekiem, kas nokārtojuši atbilstošas atļaujas. „Kontroles sistēma ir tas klupšanas akmens. Mēs labprāt atbalstītu savējos zemniekus un kopīgi uzņemtos atbildību par ēdiena kvalitāti,” uzsver direktore.

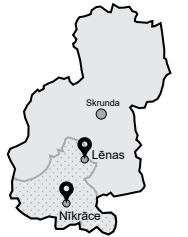
Direktores atkal mainās

Nīkrāces pamatskolā direktoru maiņa notikusi vairākkārt. Divus gadus vadījusi skolu, amatu atstāja Inga Flugrāte, jo ievēlēta par deputāti un iecelta par Skrundas novada izglītības speciālisti.

ELĪNA LINKOVSKA

Viņas vietā stājās Elīna Linkovska. Par savām iecerēm jaunā direktore stāsta: „Jau trešo gadu iegūstam projekta *Darīsim paši* atbalstu. Pirmajā gadā tas bija Alises istabai – vietai, kur bērni var pavadīt laiku pēc stundām. Spēles un rotaļlietas bija speciāli izraudzītas sākumskolas audzēkņiem. Nākamajā gadā iekārtotais Septiņjūdžu mežs ietver dabas taku ar spēļu elementiem. Šogad esam iekārtojuši Zaļo klasi, ko nopietnāk skolas dzīvē integrēsim pavasarī. Izremontēta arī skolas rotaļu grupa – skaista, spilgtās krāsās.”

Jaunās direktore rūpju lokā bija arī skolas pasākumi, tradīcijas un pulciņi – viss, kam tik ļoti pietrūkst naudas. „Cik varējām, saglabājām pulciņus, ir skolotāji entuziasti, kuri strādā bez maksas. Es uzskatu – skolotāja darbs ir misija. Jāpiecējas, ka ir, kur strādāt.”

KULDĪGAS PRESES VĒSTUREI – 110

Izdevēji Jevlampjevi

Pirmā tipogrāfija Policijas ielā 5. Šobrīd šajā vietā ir automašīnu stāvlaukums.

Jevlampjevu ģimenes vēsture Kuldīgā esot jau trīs četrus gadsimtus ilga. Vismaz tā ģimenē runāts, saka izdevēju pēcteči Sidija Jevlampjeva-Vasare un Andris Ošis. Sidija tagad dzīvo Nīcas novada Otaņķos, Andris – Rīgā.

TRĪS NIKOLAJI

Tipogrāfiju dibinājis Nikolajs Jevlampjevs (1850–1933), kurš 20. gadsimta sākumā bijis pilsētas galva. Viņa ģimenē piedzimuši seši bērni, no kuriem 1901. gada tīfa epidēmijā miruši divi dēli.

Viens dēls – Nikolajs – bijis kara lidotājs, kurš savu vārdu ierakstījis Latvijas militārās aviā-

cijas vēsturē. N.Jevlampjevs juniors pirmās brīvvalsts laikā tēva darbu pārņēmis. Tas ir Sidijas un Andra vectēvs. Viņam bijuši pieci bērni: Nikolajs, Jeļena, Tatjana, Helēna un Pāvēls. Sidija ir Pāvēla meita, bet Andris – Tatjanas dēls.

Zināmā mērā Sidija gājusi vectēva pēdās – kā mediķe dienējusi

Padomju laikā par Kuldīgas tipogrāfijas īpašnieku Jevlampjevu ģimeni mums stāstīja ļoti skopi, saka dzimtas pēcteči Sidija Jevlampjeva-Vasare un Andris Ošis.

Jūras spēkos un divreiz bijusi misijā Kosovā. Par to saņēmusi divas medaļas. „Kad aizgāju dienēt, nevienam neteicu, ka man tāds vectēvs, bet pēc uzvārda atpazīna un sāka iztaujāt,” viņa atzīst.

Par lidotāja N.Jevlampjeva varoņdarbiem liecina kauss, kas uzdāvināts par godu viņa karjeras 25 gadiem (1938. gadā) un plāksnīte lidmašīnas propelle-

ram ar iegravētu uzrakstu: „Kara un jūras lidotājam kapteinim Nikolajam Jevlampjevam viņa 25 gadu lidotāja atceres dienā no kolēģiem.”

TIPOGRĀFIJAS ĪPAŠNIEKS, PILSĒTAS GALVA

Par to laiku, kad Jevlampjevi bijusi viena no redzamākajām Kuldīgas ģimenēm, agrāk gan-

Turpinām rakstu sēriju par Kuldīgas preses vēsturi. Nākamgad svinot 110 gadus laikrakstam *Kurzemnieks*, redakcija kopā ar novada muzeju janvārī rīkos izstādi, top arī dokumentāla īsfilma. Pirmais nedēļas laikraksts *Kuldīgas Vēstnesis* izdots 1909. gada 9. janvārī. To nomainījis laikraksts *Kurzemnieks*, kura pirmie numuri iznākuši jau tā paša gada decembrī. (Sākums – 17. jūnijā.)

drīz nav runāts, stāsta dzimtas pēcteči. Padomju laikā nav bijis izdevīgi atcerēties, ka priekšteči ir uzņēmēji un turīgi cilvēki. Turklāt N.Jevlampjevs bijis Kuldīgas galva. Sidija: „Agrāk tādas lietas vispār nedrīkstēja pieminēt, bet mans paps Pāvēls, kurš nu jau 14 gadus ir aizsaulē, lepojās ar savu vecotēvu, kurš dibinājis tipogrāfiju.”

No dzimtas vēstures esot tikai fotogrāfijas, bet nav nekādu priekšmetu, kas liecinātu par tipogrāfijas laiku. Pirmā atradusies Policijas ielā 5, kur tagad automašīnu stāvvietā. Bērniem par to stāstīts ļoti skopi. Tikai tad, kad radusies iespēja īpašumus atgūt, par to sākts runāt.

Jevlampjevu ģimenes māja bijusi lielā, skaistā ēka uz Dīķu un Rumbas ielas stūra. „Vienmēr, kad uz Kuldīgu atbraucām, papītim svēta lieta bija nobraukt gar Dīķu ielas namu, rumbu un tipogrāfijas vietu Policijas ielā,” Sidija atceras.

(Turpmāk vēl.)

Iveta Grīniņa
Kuldīgas novada muzeja
krājuma un Annas Bivbānes
foto

Tepat netālu – ciemos pie žemaišiem

Kaut Žemaitijā būts ne reizi vien, tomēr skatāmā aizvien gana. Un šoreiz kopā ar ceļabiedriem devāmies lūkot, kas notiek nacionālajā parkā pie Plateļu ezera, Pluņģē apskatījām t.s. Lietuvas Versaļu un tieši svētku reizē nonācām katoļiem īpašajā ciemā Žemaišu Kalvarijā. Var teikt, ka bijām pavisam tuvējās ārzemēs, jo tālākā vieta ir apmēram kā Rīga no Kuldīgas.

IZGLĪTOT UN SARGĀT

Pirmā pieturvietā Plateļos – mazpilsētiņā, kurā atrodas Žemaitijas nacionālā parka (ŽNP) apmeklētāju centrs. Mūs sagaida gide Aušra tautas tērpā un skaidro, ka tas par godu Valstiskuma dienai, jo 1253. gada 6. jūlijā Mindaugs kronēts par Lietuvas karali (braucot jau pamanījām, ka visur plīvo karogi, maziņāki plivinās pie maršrutu autobusiem). Aušrai daudz stāstāmā par žemaišu un kuršu kopējo vēsturi, vietējā dialekta īpatnībām, tautas tērpu. Viņa pati audusi brunčus (tos katra sieva aužot atšķirīgus no kaimiņienes), pārējo gan darinājušas īstas meistares (vēl trūkst villaines), priekšauts ir obligāts, arī lakats, kas sasiets ar tādiem kā radziņiem virs pieres. Žemaitietes izsenis iemīļojušas sarkano krāsu visdažādākajos toņos.

Glūzi kā bērni priecājamies par izdomu un tehnoloģijām informatīvajos standos: var pavērt ezera virspusi un ieraudzīt dibena reljefu ar dziļākajām vietām (ap 47 m), citviet svilpo, vītero, čalo putni (atkarībā no tā, kura podziņa piespiesta), zem lupas apskatāmi pat sīksīkākie kukaiņi, varam apgūt parka iemītnieku pēdu rakstus utt. Pēti, skaties, izzini, kas bijis un ir 21 720 ha parkā! Tas dibināts 1991. gadā un iekļauts programmas *Natura 2000* Eiropas nozīmes dabas teritoriju sarakstā, lai aizsargātu putnu ligzdošanas vietas. Tad izbrauciens līdz ezeram, kura noslēpumus var pielidzināt mūsu Burtniekam, skaidri zināms gan tas, ka pirmie šejieniši mituši uz pussalas un tur, iespējams, bijusi nocietinājumu tipa koka pils.

KĀ NU BEZ TEIKĀMI!

Arī žemaišiem ir teikas, kā radušies un vārdu dabūjuši ezeri. Plateļa aprises iezīmējusi melna cūciņa: rakņājusies, līdz apgājusi apkārt iepaklā un nozudusi. Pēc laika sācis zibeņot un gāzt lietus. Kāda sie-

Neparastais maisiņš, izrādās, ir sensens termoss – ar mizu vārtie kartupeļi tajā ilgi turas karsti.

vieta žemaišu mēlē nobrīnījusi: „Kāp platē lēij!” („Cik plaši līst!”) Lietus pieņēmie spēkā, un radies ezers.

Muižas parkā apskatām Raganas osi, resnāko Lietuvā (apmērs – 7,2 m). Viena teika vēsta, ka velns sagluda četrus ošus un tie saauga vienā stumbrā, cita – sieviete ar lakatiņu apsējusi trīs noburtus kokus, uz kuriem nav tupušie putni. Koki saauguši, bet mezglā zīme vēl redzama. Trešā – ka stumbrā iestrēdzis maizes klaipts, ko ragana atņēmusi kādai meitenei, bet, gaiļiem iedziedoties, pati iemetusies osī.

AR FRANCISKU PIESITIENU

Gandrīz pusotru gadsimtu līdz 1940. gadam Plateļu muiža piederējusi franču grāfu Šuazelu-Gufjē dzimtai. 19. gs. te dzīvojusi Lietuvas pirmā rakstniece Sofija Tīzenhauzaite de Šuazela-Gufjē, tiesa, rakstījusi franču valodā. Grāfienes dzīve, kā stāsta gide Daļa, būtu romāna vērtā: skaistās, gudrās sievietes un Krievijas imperatora Aleksandra I mīlasstāsts, iepazīšanās ar Francijas imperatoru Napoleonu, precības ar neizdarīgo, neglīto, krietni vecāko, bet ne turīgo grāfu Šuazelu-Gufjē

Teikas par Raganas osi stāsta gide Aušra.

INFORMĀCIJA

Ekskursijas vēlams pieteikt, bet cimošanās un maltīte lauku sētā piesakāma noteikti: +370 67786758 (Aušra), +370 65907918 (Daļa, ja stāstījumu vēlaties krievu valodā), +370 44849124, info@prieziedelio.lt (Janīna).

Plateļu ezers ar septiņām salām ir lielākais Žemaitijas nacionālajā parkā.

Uz senās fotogrāfijas fona kā tradīcijas turpinājums – mūsdienu Meteņu maskas.

Intrigējošs ir gides Daļas stāstījums par Meteņu galveno personu – raženo lelli ar spriguli.

joprojām atstājis vietu minējumiem. Daļa smeļ: grāfienes personība viņu tā ieinteresējusi, ka vienā rāvienā izlasījusi Ļeva Tolstoja apjomīgo epopeju *Karš un miers*, jo tajā esot arī par Sofiju, taču bijusi vien neliela rindkopa.

IK GADU JAUNA MASKA

Muižas klētī atrodas ŽNP ekspozīcija un izstāžu zāle, pagrabā – amatu centrs, rijā – kultūras nams. Bet īpašs pievilksnans spēks ir bijušajai zirgaudzētavai: tajā ir vairāk nekā 300 Meteņu masku ekspozīcija. Tā liek apbrīnot izdomu un roku veiklību, lai ik gadu radītu jaunu. Meteņi Žemaitijā ir sena tradīcija, un glūzi kā smalkas dāmas divās ballēs neieradīsies vienā un tajā pašā kleitā, arī Meteņu masku īsts žemaitis neliks divreiz. Aizkustinoši vērot, kā uz senas fotogrāfijas fona izvietotas mūsdienu maskas – tradīcija dzīvo un vieno. Kad apstājamies pie ļoti raženas lelles, kam rokā sprigulis, esam piesardzīgi, īpaši, kad Daļa nāk tuvāk un piebaksta ar spriguli. Laimīgie, kam tika šis pieskāriens! Viņus veselu gadu nemočīs utis un citi mošķi!

VĒDERAM, AČĪM UN SIRDĪJ

Līdzsvara labad jāpdomā arī par vēderpriekiem, un dodamies pie Janīnas Rumšienes uz lauku sētu *Prie Žiedelio* Žiedeļu ezeriņa krastā. Janīna tautas tērpā mūs sveic ar tautasdziesmu un sēdina pie galda. Nākamā pusotra stunda ir baudījums garšas kārpīnām (no galda ceļamies tusnīdami), jo žemaišu ēdieni, kaut vienkārši, ir sārtīgi, garšīgi. Klausāmies dziedājumu,

stāstījumu par saimniecību, minam mīklas (attapīgākajiem tiek balvas), iemācāmies, kā jātaisa tradicionālais kastinis (līdzīgs baltajam sviestam, bet ar garšvielām). Omulīgā gaisotne turpinās rotaļās.

KĀ VERSAĻĀ

Bet tad jādomas uz grāfu Oginsku parku Pluņģē. Te 1879. gadā uzcelta pils, ko dēvē par Lietuvas Versaļu, – tā tapusi, iedvesmojoties no slavenās franču celtnes. Toreizējā īpašnieka vectēvs ir populārās polonēzes autors. Īsais secinājums – skaisti! Plašais parks (58 ha) ir kopts, un romantiskie tiltiņi, gaumīgi apstādījumi vedina nesteidzīgai pastaigai.

DAUDZ KAPEĻU

Visbeidzot Žemaišu Kalvarijā – neliels ciems ar staltu baziliku centrā, tās torni redzami jau no šosejas. Iznāk gan vilšanās, jo par daudzviet minēto Krusta ceļu (19 kapelas, bet 20 pieturas un 7 km) nekādu norāžu, un uzrunātie saka – paši neatradīsiet. Tā kā ik gadu jūlija sākumā te notiek īpaši katoļu svētki, ļaužu ir daudz, un atsaucīga kundze nospriež, ka vieglāk aizvest mūs vismaz līdz pirmajai kapelai.

Ciems īpašo statusu ieguvis 17. gs.: viena versija vēsta, ka tad šeit parādījies Jaušana Marija, otra – tad atvesta Dievmātes svētbilde brīnumdarītāja. Laipnā kundze stāsta, ka Krusta ceļš te bijis sen, ka pie vienas kapelas esot diķītis ar dziedinošu ūdeni, un izsaka nožēlu, ka nevaram palikt ilgāk, kad sāksies svinīgais gājiens ar dziesmām un svecītēm cauri visam ciemam.

Mārites Milzeres teksts un foto

PĀRDOD

NISSAN X-TRAIL. Tālr. 26261234.

FORD MONDEO, pikaps, dīzelis, 1,8, 1994, 750 eiro, labā kārtībā, TA 06.2020., daudz rezerves daļu. Tālr. 24887925.

Veikalā *Dagus*, Kuldīgā, Liepājas ielā 51, apjomīgas sieviešu **VIRŠJAKAS, KLEITAS, APAVI, BIKSES, SEGAS.**

RUUKKI tērauda **JUMTA** segumi, sākot no 6,99 EUR/m². Tālr. 29199551, e-pasts: mjalianse@gmail.com.

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, iebūvējamus skapjus, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Plašs žaļūziju piedāvājums. Mucenieku iela 25, tālr. 28448638, Gravas iela 1 (*Elvi*), tālr. 28378818.

Trīsfāžu elektrisko **PLĪTI.** Tālr. 27549492.

AVENES Padures pagastā. Tālr. 26760372.

Skaldītu meža **MALKU.** Tālr. 27885688.

MALKU maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Skaldītu **MALKU,** rakstām kvītīs. Tālr. 29428876.

Ar piegādi pārdod visu veidu **MALKU.** Tālr. 29249578.

MALKU – skaldītu un klučos. Tālr. 27811870.

Skaldītu **MALKU.** Tālr. 29254530.

Skaldītu **MALKU** ar piegādi jums ērtā laikā. Cena 25,00 EUR/berkubā. Tālr. 20334850.

PĒRK

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 25669128.

TRAKTORUS, PIEKABES, inventāru, vieglās **AUTOMAŠĪNAS.** Tālr. 26104984.

Pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** no 1000 līdz 15 000 EUR/ha. Pērk **CIRSMAS** izstrādei. Tālr. 28690422.

Baltalkšņu **CIRSMAS.** Tālr. 27811870.

Craftwood **PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS** visā Latvijā, cena 1000–10 000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Tālr. 26360308.

Kautuve SIA *Lāses AM* Kurzemē, Vidzemē un Zemgalē pērk kautsvarā piena un gaļas šķirnes **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** un **TEĻUS** par tirgus cenām. Ir piemaksas gaļas liellopiem. Labas cenas jaunlopiem. Visiem piemaksas par daudzumu, sākot no 5 gab. Samaksa 7 dienu laikā. Transports bez maksas. Tālr. 29353243.

Z/s *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS.** Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

GAIENES, MELLEENES – Kuldīgā, Planīcas ielā 7a, tālr. 24949355; Skrundā, Liepājas ielā 4, tālr. 24845242; transports pie klienta. Tālr. 26284210.

Pērk visu veidu **OGAS** un **SĒNES.** Labākās cenas! Tālr. 29817314.

Meža un dārza **OGAS, GAIENES** un **ĶIPLOKUS.** Tālr. 29765478, 28361292.

Briežu **RAGUS.** Brauc pakaļ. Tālr. 29886349.

DAŽĀDI

MODRA AUTOSKOLA rīko A, B, BE, C, CE autovadītāju kursus. Tālr. 26120089, 23071223.

AUTOSKOLA *Universāls* 18. jūlijā 18.00 Skrudas kultūras namā rīko autovadītāju kursus. Tālr. 26446270.

AUTO SIGNALIZĀCIJU uzstādīšana. Tālr. 26669624, 29242556, merano.lv.

Sniedz **EKSKAVATORA** pakalpojumus. Attīra aizaugušas platības. Tālr. 28690422.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS, STIGOŠANA, DASTOŠANA.** Tālr. 28358514.

SIA *Bērzi plus* notīra krūmu **APĀUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērk zarus šķeldošanai un cirsmas izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU.** Tālr. 29605105, 28205914.

Tīra **AKAS.** Tālr. 27448331.

KAPU PIEMINEKĻI Dzirnava ielā 42.

VAJADZĪGI

Aicina darbā 2 – 3 cilvēku komandu tīslai cīgam darbam (2 dienas) ar **RIPZĀGI** un **MOTORZĀGI.** Samaksā dienā 25 EUR. Tālr. 27841167 (Valters Smiltāns).

SIA *BB Flame* (40103520993) meklē atbildīgu kokskaidu preses **OPERATORU.** Alga: 650–800 eiro. Tālr. 20331463.

SIA **KULDĪGAS ŪDENS**
Ventspils ielā 15, Kuldīgā,
biroja tālr. 63320850,
avārijas dienesta tālr. 29499626.

PAZIŅOJUMS.
Iespējami tīslai cīgi aukstā ūdens piegādes traucējumi
2019. gada 16. jūlijā no 9.00 līdz 16.00
Kuldīgā un Kurmāles pagasta Priedaines ciemā.
SIA **KULDĪGAS ŪDENS** atvainojas par neērtībām.

SIA **KULDĪGAS ŪDENS**
Ventspils ielā 15, Kuldīgā,
biroja tālr. 63320850,
avārijas dienesta tālr. 29499626.

PAZIŅOJUMS.
2019. gada 16. jūlijā no 9.00 līdz 17.00 Rumbas pagasta
Mežvaldes ciemā iespējami aukstā ūdens piegādes traucējumi.
SIA **KULDĪGAS ŪDENS** atvainojas par neērtībām.

Esi mūsdienīgs!

www.307.lv
Sludinājumus laikrakstā
Kurzemnieks
**iesniedz ērti
no sava datora**

307.lv

SVEASKOG
**BEZ MAKSAS ATTĪRA
NO KRŪMIEM**
laukus un citas
aizaugušas platības.
PĒRK
zarus, cirsmu atlikumus,
šķeldjamo materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.
25 622 293 (Āris)

SIA **“Cēsu gaļas kombināts”**
par augstām cenām iepērk
JAUNLOPUS un LIELLOPUS
26185703 • 25573447 • 29172343

ATTIECĪBAS**Savs solītis jāpasper vienam otra virzienā**

Inga Zārde, psiholoģe
un psihoterapeite

Labu gribēdama, sievasmāte pavasarī jaunajai ģimenei, kas no Rīgas pārcēlās uz mazpilsētu, ierādīja pāris dobes, kur pašiem kaut ko iesēt un sev izaudzēt. Bet jaunajiem ne īsti laika, ne intereses to kopt. Tā nu vasaras vidū nezāļu vairāk par burkāniem utt. un birst sievasmātes pārmetumi gan meitai, gan znotam, gan viņu bērniem par slinkumu. Jaunā sieviete taisnojas, ka nav bijis laika, ka viņa tās dobes nemaz nav gribējusi. Bet māte pārmet: „Vai tu domā, ka man stīvu muguru viss tev jāizaudzē?”

Šķiet, ka paaudžu nesaskaņas ir mūžam aktuāla tēma. Vecāki, labu gribēdami, dara kaut ko pēc labākās sirdsapziņas un saprašanas, bet jaunie nereti aizņemti paši ar savas dzīves būvēšanu, audzēšanu, ravēšanu un uzpaspēšanu, nemaz nepamanot vecāku it kā labos nolūkus. Bet tiem savukārt nereti grūti pieņemt, ka jauno dzīve un uzskati ir atšķirīgi.

Jāsaka, ka jaunajiem dzīve patiešām tagad var būt rosīga, aizņemta un piepildīta. Turklāt visiem nepatīk darboties dārzā – sēt, stādīt, ravēt, retiņāt, uzmanīt, kas aug un kas nedīgst. Intereses mēdz būt

dažādas. Atšķiras arī izpratne par to, kur investēt savu laiku un enerģiju. Daudziem vienkāršāk šķiet aiziet uz tirgu vai lielveikalu un visu vajadzīgo nopirkt tur. Dažiem ir paveicies, un viņu vecāki ar izaudzētajiem lauku labumiem mīļuprāt dalās. Citiem ļoti skaidri pasaka: „Gribat rudenī kartupeļus un burkānus, tad palīdziet dārzā!”

Katrā ģimenē sava kārtība. Pārmetumi nez vai to stiprinās. Es ieteiktu sievasmātei parunāt ar sevi un saprast, kādas attiecības viņa vēlas ar savu pieaugušo meitu un viņas ģimeni. Cik lielu meitas ģimenes iesaisti viņa gribētu, un vai ir reāli to saņemt? Varbūt aiz neapmierinātības ar aizaugušajām burkānu dobēm

slēpjas kas cits – sarežģītas un nepārrunātas attiecības kopumā? Varbūt aiz pāris piešķirtajām dobēm slēpjas neizteikts lūgums, sak’, es gribu, lai tu vairāk laika pavadī ar mani, neaizmirsti par mani!

Savukārt meitai es ieteiktu parunāties ar mammu. Pajautāt, kā viņai vispār klājas. Kā veicas dārza darbos? Vai var tikt galā ar visu saimniecību? Vai vajadzīga palīdzība? Kāda? Kā ar veselību? Kas tad īsti ir ar muguru? Kamēr bērni mazi, attiecību veidošana galvenokārt ir vecāku atbildība. Kad bērni pieaug, tad tā ir abu pušu atbildība. Savs solītis vienam otra virzienā jāpasper, un atbildība par kaut ko jāuzņemas gan vecākiem, gan bērniem.

**Neaizmirsti abonēt
Kurzemnieku!**

Rītnakt – Mēness aptumsums

16. jūlija vakarā un 17. jūlija naktī Latvijā būs novērojams daļējs Mēness aptumsums.

Lai arī tā nav pārāk reta astronomiska parādība, šis aptumsums būs nozīmīgs, jo līdz nākamajam ievēriības cienīgajam, ko varēs redzēt pie mums, jāgaida vairāk nekā seši gadi. 2025. gada 7. septembrī būs pilns Mēness aptumsums, informē Latvijas Astronomijas biedrības (LAB) valdes priekšsēdis Māris Krastiņš. Iepriekšējais aptumsums bija 21. janvāra rītā.

Tagad aptumsuma maksimālā fāze visur Latvijā būs 17. jūlijā 0.31, bet tā beigsies 3.18, kad Mēness izies no Zemes pusēnas. Maksimālajā brīdī satumsīs nedaudz vairāk par pusi no spožā diska. Jāņem vērā, ka Mēness atradīsies zemu virs horizonta dienvidaustrumu un dienvidu pusē.

Lai šādu aptumsumu novērotu, nav vajadzīgs īpašs inventārs – to bez grūtībām varēs redzēt ar neapbruņotu aci. Galvenais priekšnoteikums ir skaidras debesis un piemērota vieta, kurā DA un D virzienā skatu neaizsedz ēkas vai koki. Plašāk: www.lab.lv.

LAB atgādina, ka līdz 5. augustam turpinās vārda došana Latvijas citplanētai un tās zvaigznei. To var darīt Latvijas Universitātes vietnē ej.uz/citplaneta.

Jana Sūrums

VĀRDADIENAS

No 15. līdz 21. jūlijam

15. Egija (830), Egmonts (53), Egons (823), Henrihs (216), Henriks (238)
 16. Estere (2040), Hermīne (77), Liepa (15)
 17. Aleksejs (11 817), Aleksis (941)
 18. Rozālija (160), Roze (73)
 19. Digna (146), Jautrīte (328), Kamila (210)
 20. Ramona (1009), Ritma (268)
 21. Meldra (174), Meldris (5), Melisa (580)

Populārākie: Estere un Aleksejs.

Sauc arī citādi

Egija Šternberga, Kurzemes rajona tiesas kancelejas vadītājas vietniece Kuldīgā:

– Vārdu izvēlējas mamma, un bērnībā man tas nepatika, jo likās tāds auksts. Nepatika arī tādēļ, ka nevienu citu ar tādu nezināju. Kad paaugos un sapratu, ka tas ir rets, tad iepatikās, un citu vairs neesmu vēlējusies. Tagad zinu vēl divas sievietes ar tādu vārdu. Ir tādi cilvēki, kuri mani pazīst diezgan sen un sauc par Egītu. Es to nelaboju, jo zinu, ka tā vieglāk izrunāt. Iesauku man nav bijis, tikai bērnībā mamma sauca par Egūci.

Elīna Elza Kļava
 Egijas Šternbergas arhīva foto

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 15. JŪLIJĀ

Dienas garums – 17 st. 16 min.
 Saule lec 4.51, riet 22.07.

Naktī +9°...+10°

1-2 m/s

Dienā +18°...+20°

1-2 m/s

RĪT, 16. JŪLIJĀ

Dienas garums – 17 st. 12 min.
 Saule lec 4.53, riet 22.05.

Naktī +12°...+14°

1-2 m/s

Dienā +17°...+20°

1-2 m/s

KONKURSS

TĒLOTĀJMĀKSLAS SPĒLE

207. kāрта.

Mākslinieks no Nīderlandes (1580–1666). Viņš piederēja pie Rubensa paaudzes un bija viens no pirmajiem brīvās Holandes portretu meistariem. Par viņa dzīvi ir saglabāties ļoti maz ziņu. Divreiz precējies, vismaz desmit bērnu. Mākslinieks pastāvīgi bija finansiālās grūtībās, un mūža nogalē pilsētas nabagmāja atvēlēja viņam mazu ikgadēju pabalstu, jo viņš, tur dzīvojot, bija gleznojis reģentu portretus. Pēc četriem gadiem viņš mira, un plašu atzinību darbi atkal ieguva tikai 19. gadsimta vidū.

Atbildes gaidām līdz 17. jūlijam 11.00: *Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē.

206. kārtas atbilde: Valters Leistikovs, *No Grunevaldes*, 1907. gads.

Pareizi atbildējuši: Solvita Vieško, Daina Gerente, Gunta Folkmane, Vita Jurenovska, Velta Višņevska, Līga Immure, Ausma Kreidere, Indra Ābelīte, Guntis Obodņikovs, Ingars Neimanis, Mārcis Kalējs.

VEIĢLATLĒTIKA

Šķēps lido labi

Talsu novada domes balvas izcīņā šķēpa mešanā labi rezultāti arī Kuldīgas novada sporta skolas audzēkņiem.

U20 grupā piektā bija Monta Jankovska (38,31 m). U18 grupā Niks Maulis – sestais (34,17 m), Kristīnei Grīnbergai 9. vieta (33,91 m).

Inta Jansone

Līdz pirmdienas 11.00 informējiet redakciju:

par kultūras u.c. pasākumiem e-pastā:

aiga.blumberga@kurzemnieks.lv,

par notikumiem draudzēs

e-pastā: dina.porina@kurzemnieks.lv, tālr. 63350568!

PADOMI

Lai labs un mierīgs ceļojums

Ko katrs var izdarīt pats, lai ceļojumā justos ērti un droši?

NEAIZMIRST DOKUMENTUS

Ieskenējiet pasi un ceļojuma dokumentus un nosūtiet tos uz savu e-pasta adresi! Labi, ja dokumenti pieejami arī kādam tuviniekam, piemēram, ja tos vajadzēs, bet savam e-pastam nevarēsiet piekļūt.

IZPĒTĪT VIETU

Ļoti svarīgi iepriekš izpētīt vietu, uz kuru dosities: gan dabas objektus, gan muzejus, gan transporta sistēmu.

IZLASĪT ATSAUKSMES

Mūsdienās nav tādu vietu, kas nebūtu aprakstītas kādā ceļojumu portālā vai blogā. Nežēlojiet laiku un izlasiet pirms (nevis pēc) ceļojuma! Kāds ieteikums noderēs, no cilvēku iespaidiem par kādu objektu uzzināsiet vairāk nekā no tūrisma ceļvežiem.

PAŅEMT PILDSPALVU

Pierakstīt ideju, tikko iepazīto cilvēku kontaktus, muiņā aizpildīt dokumentus, risināt krustvārdu mīklu – tam visam noderēs pildspalva. Ja rokas bagāža ir atsevišķi, vislabāk, ja pildspalva glabājas tur.

NEŅEMT LĪDZI PAR DAUDZ

Ceļojuma somas vai čemodāna sakārtošana ir virtuozu māksla. Brīžos, kad šķiet, ka vairs neko nevar ielikt, pamēģiniet drēbes sarullēt, mazākas lietas ielikt lielākajās (piemēram, zeķes korpēs)

vai pat izmantot vakuuma maisus!

NORĀDĪT, KA BAGĀŽA IR TRAUŠLA

Ja ceļojat ar lidmašīnu un vēlaties bagāžu saņemt ātrāk par citiem, norādiet to kā traušlu! Tādai lidostās lielāka vērība, un uz čemodānu lentes jūšējais nonāks ātrāk par citiem. Ir vērts tajā ielikt zīmīti ar adresi, kur to vajadzētu nosūtīt, ja bagāža kādā lidostā tomēr pazūd.

NOGARŠOT VIETĒJO ĒDIENU

Vērojiet vai jautājiet, kurus restorānus iecienījuši vietējie iedzīvotāji, tā tuvāk iepazīstot valsti un tās kultūru! Bieži pēc izskata vienkāršākā vietā ēdiens ir gan labāks, gan autentiskāks. Cenu līmenis Eiropā un pasaulē (ar atsevišķiem izņēmumiem) ir diezgan līdzīgs kā Latvijā, tādēļ vest līdzīgu pārtiku nav vērts.

ATVEST KO VĒRTĪGU

Jau pirms ceļojuma der iepazīt

to, kādi suvenīri izvēlētajā valstī ir populāri, ko iegādājas citi. Iespējams, tie ir ļoti ražojumi, kurus pārdod tikai īpašās vietās. Varbūt praktiskāk ir pirkt vēlāk sadzīvē izmantojamas lietas. Eiropas lielpilsētās labus suvenīrus var nopirkt, piemēram, muzejos. Vēl svarīgāk izlasīt, ko Latvijā nedrīkst ievest, piemēram, no trešajām valstīm.

CIENĪT KULTŪRU

Cieniet likumus un tradīcijas valstī, kuru apmeklējat! Tā ne tikai izbaudīsiet ceļojumu, bet arī iegūsiet vietējo cieņu un neiekuļsiet nepatīkšanās. Ja svētnīcās nedrīkst ieiet atkailināti, tiek lūgts novilkt apavus, ja sievietēm baznīcā jālieto galvassegas u.tml., tad izpildiet šīs norādes! Ja tas šķiet nepieņemami, izvēlieties citus objektus vai pat citu ceļojumu!

(Pēc *Interlux Travel* Latvijas filiāles vadītāja Vitālija Puķīša un citu ceļotāju ieteikumiem.)

Interneta foto

GRIBU ZINĀT

Par dārza šķērēm

Kā tās uzasināt?

Kuldīgā visai grūti atrast meistarū, kas māk pareizi uzasināt dārza šķēres un kuram pietiek tam laika. Dārza un meža tehnikas centrā *Sils* (Kuldīgā, Ganību ielā 25) pastāstīja, ka prātīgāk un vieglāk ir nopirkt jaunas, jo pareiza asināšana izmaksās tikpat. Mehāniskās krūmu šķēres maksā, sākot ar 13 eiro, elektroniskās – ap 100 eiro. Vēl var meklēt

profesionālus asinātājus Rīgā un citās pilsētās. Piemēram, Jēkabpils veikalā *Sēta* dārza šķēru asināšana maksā vismaz divus eiro, zaru griežņu – sākot ar trim, bet dzīvzoga šķēru – sākot ar septiņiem.

Internetā var atrast padomus, kā to darīt pašiem. Vienā teikts, ka līdzēs tas, ja vairākas reizes tiks pārgriezta smilšpapīra loksne. Ir cita metode, kad vairākas kārtas saloka folijas loksni un griež to. Vēl starp asmeņiem var ielikt resnu adatu un šķēres spiest.